روزگار معدن

روزنامه اقتصادی معدن و صنایع معدنی ایران

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۲۳ خرداد ۱۴۰۰ • ۲ ذی‌القعده ۱۴۴۲ • ۱۳ ژوئن ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۶۲۴ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

مدیرکل محیط‌زیست استان هرمزگان:

عملکرد قابل قبول فولاد هرمزگان در تمامی حوزه‌ها

HOSCO شرکت فولاد هرمزگان

۵

فولاد مبارکه پیشتاز در مصرف بهینه آب

عضو هیات مدیره اتحادیه صنف آهن و فولاد ایران گفت: فولاد مبارکه اصفهان بحث محیط‌زیست را یکی از الزامات و مسئولیت‌های اجتماعی خود دانسته و آن را با مباحث اقتصادی گره نمی‌زند و از ابتدای راه‌اندازی موضوع محیط‌زیست را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده، به گونه‌ای که به موازات تولید فولاد در این شرکت، ۳ مولفه آلاینده‌های هوا، آب و خاک همواره مورد توجه...

۴

یادداشت

امنیت معاملات مسکن بالا می‌رود

۷

تیترهای روز

موانع ارتقای جایگاه معدن در اقتصاد

کشور ما با اینکه جزو ۱۰ کشور معدن از نظر دارا بودن ذخایر معدنی محسوب می‌شود اما سهم این بخش از اقتصاد کشور تنها حدود یک‌درصد است که متناسب با ظرفیت‌های آن نیست. با این حال، در سال‌های اخیر با توجه به اقدامات انجام شده، در تلاش هستند این سهم افزایش یابد و تحریم‌های اعمال شده علیه...

۳

مصائب معدنچیان پایان ندارد

کنوانسیون شماره ۱۷۶ که به مقاوله‌نامه ایمنی و بهداشت معادن شهرت دارد در هشتاد و دومین نشست سازمان بین‌المللی کار به تصویب اعضا رسید اما پاکستان با اجرای آن مخالف است. «شادی خان سیف» فعال رسانه‌ای و روزنامه‌نگار حوزه کارگری است که به مشکلات کارگران پاکستانی توجه می‌کند...

۵

غفلت دولت از گنج نهان خراسان شمالی

۶

«روزگار معدن» عرضه سیمان در بورس کالا را بررسی کرد

آفت‌زدایی از سیمان

۷

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

نسخه بروزرسانی تجهیزات معدن

مهدی کرباسیان

رئیس پیشین هیات‌عامل ایمیدرو

در بحث تامین تجهیزات معدنی موجود در کشور نباید تحریم‌ها را نادیده گرفت. در قدم نخست باید بپذیریم در دانش فنی در بخش معدن و صنایع معدنی به‌ویژه در ساخت ماشین‌آلات مورد نیاز معادن ضعیف هستیم و تحریم یکی از عوامل مهم این ضعف است چراکه تحریم‌ها ایران را از فناوری روز جهانی محروم کرده و نه‌تنها برای فعالیت‌های معدنی نیاز به واردات داریم، بلکه در برخی موارد کمبود این دست فناوری‌ها کار را برای صنایع و معادن دشوار می‌کند.

همچنین لازم به ذکر است طی چند سالی که به دلیل برجام توانستیم با شرکت‌های مرتبط با حوزه معدن و صنایع معدنی ارتباط برقرار کنیم، دریافتیم نه‌تنها از علم روز دنیا بلکه از استفاده تجهیزات پیشرفته (چه برای فعالیت‌های معدنی و چه برای حمل‌ونقل‌های این بخش) در معادن نیز عقب مانده‌ایم.

بخشی از رفع این مشکل بر دوش بخش سیاست کشور است و امیدواریم طی اقداماتی تحریم‌ها حذف یا حداقل از آنها کاسته شود و کشور بتواند در شرایط عادی از علم روز دنیا نه‌تنها در بخش معادن و فعالیت‌های معدنی بلکه در تمامی فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی بهره‌مند شود.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۲۳ خرداد ۱۴۰۰
۲ ذی‌القعده ۱۴۴۲
۱۳ ژوئن ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۶۲۴

سرمقاله

نسخه بروزرسانی تجهیزات معدن

ادامه از صفحه اول

شایان توجه است که در تمامی فعالیت‌های معدنی نیاز به تجهیزات به‌روز جهانی داریم. از جمله این بخش‌ها می‌توان به اکتشافات معادن و ذخایر معدنی اشاره کرد. ضروری است در این حوزه از امکانات ماهواره‌ای و فناوری‌های نوین و موسسه‌های دارای فناوری‌های وسیع و کاربردی استفاده کنیم و لازمه این کار واردات تجهیزات مناسب و تعامل با سایر کشورهای پیشرفته است. درباره مسائل داخلی موثر در بحث اکتشاف ذخایر معدنی نیز باید خاطرنشان کرد که دولت وظیفه مهمی بر دوش داشته و یکی از اقداماتی که باید در دستور کار قرار گیرد، همکاری با سازمان زمین‌شناسی و ایمیدرو به‌عنوان سازمان توسعه‌ای کشور است. در اکتشافات معدنی به دلیل وجود ریسک بالا، سرمایه‌گذار خصوصی وارد این بخش نمی‌شود و دولت باید بودجه کلانی در این زمینه تخصیص دهد.

همچنین بنا بر عقیده کارشناسان لازم است دولت در صندوق بیمه معدن سرمایه مناسبی وارد کند و در این صندوق اولویت بر حمایت از بخش خصوصی باشد. برای مثال، وام‌هایی با سود کم به بخش خصوصی تعلق گرفته تا ضمن حمایت، این بخش توانایی ورود به حوزه اکتشاف را کسب کند. در ادامه نیز بدیهی است زمانی که مرحله ریسک یا همان اکتشاف معدنی برطرف شده و پهنه‌های توسعه معدنی مشخص و محدوده‌های امیدبخش معین شدند، دولت باید ادامه عملیات و فعالیت را برعهده شرکت‌های خصوصی واگذار کند. حضور شرکت خصوصی تنها در اکتشافات معادن کوچک‌مقیاس می‌تواند باشد اما در معادن بزرگ بخش خصوصی توانایی انجام آن به‌ویژه از نظر مالی را ندارد. برای توسعه عملیات اکتشافی نیاز است تا سرمایه‌گذاری وسیعی برای عملیات عمقی معادن عمیق و همچنین معادنی که هنوز دستیابی به آنها برای ما میسر نیست، صورت پذیرد. ایران از لحاظ معادن کشف‌نشده بسیار غنی است و از این نظر سرمایه‌گذاری نه‌تنها بیهوده نبوده بلکه پیشران چرخه اقتصادی کشور است. مطلوب به نظر می‌رسد تا نهادهای مربوط به توسعه معادن کشور، توجه خود را بر اکتشاف و استخراج معادن عمیق گذاشته و ضمن سرمایه‌گذاری بر آنها، فعالیتی وسیع و مهم در جهت جبران عقب‌ماندگی توسعه اکتشافات و استخراج‌های معدنی کشور انجام دهند.

همچنین نباید فراموش کرد که اکتشافات عمقی و توسعه بخش معدن کشور نیز به گسترش و نوسازی ماشین‌آلات مرتبط با آن گره خورده است.

هزینه واردات تجهیزات و ماشین‌آلات پیشرفته جهانی از توانایی بسیاری از صاحبان معادن خارج است و به همین علت اغلب با وسایل و امکانات پیشین خود که فرسوده و کهنه شده‌اند، مشغول فعالیت‌اند چراکه فعالیت معدنی خود نیاز به منابع مالی بالایی دارد و تهیه این تجهیزات نیز مبالغ سنگینی را می‌طلبد.

از این رو، لازم است نهادهای دولتی منابع مالی مناسبی برای واردات تجهیزات برای حمل و نقل و فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی درنظر گیرند تا درآینده‌ای نزدیک شاهد رشد و توسعه این حوزه مهم اقتصادی در کشور باشیم.

خبر

رشد تولید ۹ محصول معدنی و صنایع معدنی

معاون طرح و برنامه وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: رشد تولید ۹ قلم محصول اصلی معدنی و صنایع معدنی در ماه فروردین مثبت بود.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، سعید زرندی اظهار کرد: در ۱۰ کالای اصلی و منتخب معدنی و صنایع معدنی نیز به جز آلومینا، در ۹ محصول شامل فولاد، مس، آلومینیوم، سیمان، کاشی و سرامیک و...، نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد تولید داشته‌اند.

وی افزود: همچنین در ماه نخست سال ۱۴۰۰، بیش از ۲ هزار جواز تأسیس، ۳۴۷ پروانه بهره‌برداری، ۷۰ پروانه اکتشاف، ۳۰۶ پروانه بهره‌برداری معدن و ۵۳ گواهی کشف صادر شد که همگی نسبت به فروردین ۹۹ با رشد صدور مواجه بوده‌اند.

ژئوتوریسم، یعنی معدن همچنان نفس می‌کشد!

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

ژئوتوریسم و تغییر کاربری معادنی که از چرخه استخراج خارج شده‌اند به مناطق توریستی راهکاری است که در مورد فعالیت معادن از کارافتاده مطرح است. سایر کشورها نیز ژئوتوریسم را در برنامه کاری خود قرار داده‌اند و درآمد خوبی از این مسیر به دست می‌آورند.

به گزارش مس پرس، معادن روباز مس، آهن، سرب و روی، گهرسنگ‌ها، طلا و فیروزه و سنگ‌های ساختمانی و تزئینی، در صورت بهره‌برداری اصولی در راستای ترویج صنعت گردشگری، می‌توانند به مقاصد ارزشمندی برای بازدید گردشگران تبدیل شوند که در آنها امکان بازدید از فرآیند کاوش، فعالیت‌های آموزشی و تحقیقاتی، تجربه کاوش و استخراج، آشنایی با ماشین‌آلات و ابزار کار و نحوه استفاده از آن، ایجاد موزه معادن و مراکز تفسیر میراث گردشگری و به خدمت گرفتن افراد متخصص و جویای کار وجود خواهد داشت. شکی نیست که با برنامه‌ریزی می‌شود معادن متروک را به یک منبع درآمد و ایجاد شغل تبدیل کرد، تماشای مراحل استخراج از یک معدن درحال فعالیت با رعایت تمام مسائل ایمنی می‌تواند برای گردشگران جذاب و دیدنی باشد.

گردشگری معدن از بهترین فعالیت‌های ژئوتوریسمی به‌شمار می‌رود. زیرا که این بازدید گردشگر را با ناشناخته‌هایی از دل زمین، کانی‌ها و سنگ‌های گران‌بها، فعالیت‌های معدنکاران و میراث تاریخی آشنا کرده و قابلیت تبدیل یک معدن به مقصدی برای بازدید گردشگران و کسب درآمد پایدار از آن را به وجود می‌آورد، چند سالی است که بحث ورود این صنعت در کشورمان مطرح شده و حتی معادنی نیز برای این‌کار تعیین شده است.

بدون‌تردید گردشگری معدنی یکی از انواع ژئوتوریسم است؛ جایی که رابطه انسان با طبیعت تبدیل به درآمد، رونق شهرها و توسعه صنعت گردشگری می‌شود. این نوع گردشگری یکی از اشکال جالب گردشگری است که در سال‌های اخیر تبدیل به فرصتی برای پیشرفت مناطق صنعتی قدیمی شده است تا گردشگران و توریست‌ها به نوع متفاوتی از مناطق طبیعی راه پیدا کنند. اما گردشگری معدن دقیقا به چه نوع گردشگری گفته می‌شود و چه جذابیت‌هایی دارد؟

▣ اهمیت توسعه گردشگری معدن

اکنون که گردشگران در همه‌جای جهان هر روز به دنبال مقصدهای شگفت‌انگیز، فعالیت‌های نو و تجربه اتفاقات جدید هستند، استفاده از معادن متروک و گردشگری معدنی می‌تواند فعالیتی اثربخش و بهترین فرصت برای اشتغالزایی و درآمدزایی شود؛ همچنین استخراج مواد معدنی و به‌ویژه گهرسنگ‌ها همیشه برای مردم مرموز بوده زیرا دسترسی به معادن برای افراد عادی میسر نیست و گردشگری معدنی این فرصت را به افراد می‌دهد تا آن را تجربه کنند.

صنعت گردشگری تاثیرات چشمگیری بر فرهنگ و پیشرفت و تحول اقتصادی جامعه دارد. یکی از بهترین جاذبه‌های گردشگری هر کشوری معادن آن است؛ مشاهده معدن‌های روباز و زیرزمینی، روش‌های اکتشاف و استخراج معدن‌ها، استفاده از دستگاه‌ها و ماشین‌آلات مخصوص مورد استفاده در معدن، تماشای انواع کانی‌ها و سنگ‌ها ب ویژه سنگ‌های قیمتی و جواهر به‌خودی‌خود برای هر تماشاگری دیدنی هستند. با توجه به تبدیل شدن گردشگری در حوزه معدن به عنوان یکی از جذاب‌ترین روش‌های جذب توریست در بسیاری از کشورهای جهان، باید بیش از گذشته مدیران، مسئولان، کارشناسان و البته کارآفرینان معدنی به این مقوله توجه داشته باشند.

به‌منظور بهره‌گیری از ظرفیت معدنی موجود در کشور می‌توان طرح‌هایی نظیر تبدیل مناطق معدنی به موارد آموزشی و تحقیقی به‌خصوص برای دانشجویان علوم زمین درآید. ازجمله اقدامات مثبت دیگر در این زمینه می‌توان به تبدیل کارگاه‌های استخراج به موزه‌های معدنی اشاره کرد.

همانند سایر کشورها می‌توان پیت‌های معادن روباز را پس از پایان عمر معدن به دریاچه مصنوعی برای استفاده توریستی تبدیل کرد. حتی بعد از اتمام دوره استخراج، جاده‌های دسترسی به نواحی بکر می‌تواند تغییر کاربری یافته و برای جاذبه‌های اکوتوریستی و ژئوتوریستی بهره‌برداری شود.

با توجه به بکر بودن کشور از لحاظ میراث طبیعی و پدیده‌های جذاب طبیعت زنده و غیرزنده، شناسایی و بهادادن به معادن به‌واسطه دارا بودن پیشینه بسیار طولانی و تنوع معدنکاری فلزی و غیرفلزی و استخراج سنگ تزئینی و کانی‌های قیمتی، فرصتی بسیار مناسب برای گردشگری در جهت اشتغال‌زایی و توسعه اقتصادی در کنار بهره‌برداری از معادن است.

▣ راه‌اندازی بازار گردشگری معدن

ایران از جمله معدود کشورهای جهان در حوزه ذخایر غنی معدنی است که به واسطه این ظرفیت طبیعی، به لحاظ تولید و صادرات مواد معدنی در رده کشورهای نخست این حوزه به شمار می‌رود. تجربه کشورهای توریستی در مدل‌های تخصصی گردشگری ازجمله گردشگری کشاورزی یا گردشگری ماجراجویانه نشان می‌دهد، «موتور گردشگری» می‌تواند در خدمت «موتور رشد اقتصادی» آن کشور قرار بگیرد به این صورت که رونق توأم گردشگری داخلی و گردشگری خارجی از یکسو درآمد ارزی برای کشورها ایجاد می‌کند و از سوی دیگر، تولید بازاری که در خدمت بازار گردشگری قرار گرفته نیز تقویت می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد، این ظرفیت جدید تا حدود زیادی سازگار با شرایط کرونایی دوره کنونی است. معادن روباز بی‌شماری در برخی استان‌های معدنی کشور وجود دارد که هم جذابیت اولیه برای گردشگران دارد و هم اینکه از شرایط نسبی مطلوب برای پذیرش گردشگر برخوردار است. به این ترتیب، شکل‌گیری گردشگری معدن در ایران، یک نقطه قوت برای کشورمان در شاخه گردشگری ماجراجویانه خواهد بود که می‌تواند مزیت رقابتی در این شاخه نسبت به سایر کشورهای مقصد گردشگران ماجراجو محسوب شود.

به‌طورکلی می‌توان به آینده همکاری صنعت گردشگری با معدن و ایجاد گردشگری معدن به دلیل نتایج مثبتی که به همراه دارند، امیدوار بود. ترکیب دو صنعت معدن و گردشگری که مدت‌هاست در سایر کشورهای دیگر درحال انجام است، هم به بدنه گردشگری چه داخلی و چه خارجی که به دلیل ویروس کرونا زخم خورده‌اند، کمک کرده و هم چراغ معادن غیرفعال را روشن خواهد کرد.

همچنین می‌توانند درآمدی مضاعف برای معادن به همراه داشته و گامی مهم و مؤثر در راستای اشتغالزایی برای اهالی ساکن اطراف معادن به‌ویژه قسمت جنوبی و غربی ایران که با بحران‌های شدید مالی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، باشد. اگرچه معدن از مشاغل پرخطر به‌شمار می‌رود و حتی در معادن متروکه نیز احتمال وقوع مخاطرات هر چند کم، وجود دارد و باید اقدامات ایمنی مناسب در این موضوع رعایت شود چراکه در صورت بروز هر اتفاق ناخوشایندی، تأثیر منفی عمیقی بر کل صنعت گردشگری معدن خواهد داشت.

اجرای پروژه‌های ایمنی در اولویت فولاد مبارکه

دومین نشست کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار شرکت فولاد مبارکه اصفهان در سالن جلسات کمیته مدیریت با حضور معاون بهره‌برداری، مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی، جمعی از مدیران بهره‌برداری و رئیس ایمنی، بهداشت حرفه‌ای و آتش‌نشانی و با محوریت حوادث و اتفاقات اردیبهشت‌ماه و مسائل ایمنی و بهداشت کار شرکت برگزار شد.

به گزارش روابط‌عمومی فولاد مبارکه اصفهان، عباس اکبری محمدی، معاون بهره‌برداری شرکت فولاد مبارکه اصفهان در این جلسه با اشاره به اهمیت ایجاد فرهنگ مناسب در جهت بروز رفتارهای ایمن از سوی افراد با توجه به حوادث اخیر خواستار انجام بازرسی‌های موثر و نزدیک از طرف مدیران، رؤسا و مسئولان شیفت از نحوه عملکرد کارکنان شد.

وی در ادامه خواستار جدیت بیشتر در زمینه انجام اقدامات

اصلاحی و پیشگیرانه در نقاط حساس فولاد مبارکه اصفهان به خصوص فرآیند تولید مذاب در ناحیه فولادسازی شد. وی همچنین توجه ویژه به رعایت دستورالعمل‌های ایمنی را خواستار و بر اهمیت بازرسی از سامانه‌های پیشگیری از سقوط در نواحی مختلف به‌خصوص لایف‌لاین‌های نصب شده در راهرو جرثقیل‌های سقفی تأکید کرد.

اکبری به لزوم پیگیری در زمینه رفع عدم انطباق‌های کشف‌شده در سیستم ایمنی فولاد مبارکه اصفهان اشاره کرد و افزود: رفع مغایرت‌های اعلام‌شده در خصوص تغییر رنگ سیالات در پروژه زیباسازی، رعایت استانداردهای حریم خط لوله گاز و ایستگاه ترابری از اهمیت زیادی برخوردار است. معاون بهره‌برداری شرکت فولاد مبارکه اصفهان در این جلسه اجرای سریع‌تر پروژه‌های ایمنی را از اولویت‌های شرکت برشمرد.

حسین مدرسی‌فر، مدیر بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست نیز در این جلسه ضمن قدردانی از تلاش‌های انجام شده در جهت کاهش حوادث، خواستار تحلیل ریشه‌ای حوادث در جهت حذف حوادث تکراری در سطح شرکت شد و به تشریح الزامات قانونی در این زمینه پرداخت. وی ضمن اشاره به اهمیت انجام پروژه‌های ایمنی خواستار تسریع در انجام پروژه‌های ایمنی به‌منظور ایمن‌سازی شرایط محیطی و کنترل و نظارت بهتر در انجام فعالیت‌ها شد. در ادامه این جلسه جواد کیانی، رئیس ایمنی، بهداشت حرفه‌ای و آتش‌نشانی ضمن ارائه گزارشی درخصوص روند شاخص‌های حوادث در ماه‌های ابتدایی سال ۱۴۰۰ به ارائه گزارش از عملکرد نواحی مختلف در زمینه رعایت مسائل ایمنی و بهداشتی پرداخت. وی ضمن اشاره به اینکه علل ریشه‌ای بیشتر حوادث اتفاق‌افتاده رفتارهای ناایمن از سوی افراد بوده به اهمیت نقش شیفت فورمن در کاهش حوادث پرداخت و در بخشی از گزارش خود به لزوم آماده‌به‌کاری سیستم‌های اعلام و اطفای حریق و نیز نکات ایمنی درخصوص بارگیری اسلب‌های صادراتی در واگن‌های لبه‌بلند پرداخت.

شایان ذکر است با توجه به شیوع ویروس کرونا و رعایت پروتکل‌های بهداشتی مدیر بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست و سایر مدیران به‌صورت آنلاین در جلسه کمیته حفاظت فنی خردادماه ۱۴۰۰ حضور داشت.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت تاکید کرد

وزارت صنعت مسئول تولید است، نه قیمت‌گذاری

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: عرضه مواد اولیه و محصولات فولادی در بورس کالا به اندازه کافی است و طبق قانون بازار با افزایش عرضه، قیمت‌ها کاهشی خواهد شد و درحال‌حاضر شیوه مدیریت بورس کالا در محصولات فولادی موجب افزایش نرخ شمش در بازار شده است.

سیف‌الله امیری درگفت‌وگو با فولادبان با اشاره به پیشی گرفتن نرخ شمش داخلی از بازارهای جهانی افزود: قیمت‌گذاری محصولات زنجیره فولاد برعهده بورس کالاست و از زمانی که معاون اول رئیس‌جمهوری مسئولیت قیمت‌گذاری محصولات را به بورس واگذار کرد، تعیین نرخ از عهده وزارت صنعت خارج و به بورس کالا واگذار شد.

وی تصریح کرد: مسئولیت معاونت ما در حوزه تولید است و چنانچه تولید کم باشد یا مشکلی برای تولید پیش بیاید، دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت باید پاسخگو باشد.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد: بر اساس آمارو ارقام موجود در ۲ ماهه اول امسال، تولید افزایش داشته است و بنابراین تولید محصولات فولادی مشکلی ندارد و آنچه که باعث افزایش نرخ شمش در بازار داخلی شده است، قیمت‌گذاری بورس کالاست و وزارت صنعت، معدن و تجارت هیچ‌گونه دخالتی در قیمت‌گذاری ندارد.

امیری گفت: درحال‌حاضر مواد اولیه و محصولات فولادی به اندازه کافی در بورس کالا عرضه می‌شود و طبیعتا زمانی که عرضه زیاد باشد قیمت‌ها خودبخود کاهشی خواهند شد و در این شرایط محال است قیمت‌ها سیر نزولی نداشته باشند ولی نمی‌دانم چرا قیمت‌ها افزایشی هستند چون بازار خودبه‌خود با عرضه و تقاضا تنظیم می‌شود و ما هم منتظر هستیم. وی افزود: قیمت ها اگر با قیمت‌های جهانی تعیین شود قطعا با نوسان نرخ دلار نرخ محصولات نیز نوسان خواهد داشت و چون مبنای قیمت‌ها براساس متوسط هفته گذشته تعیین می‌شود وقتی نرخ دلار افزایشی است، نرخ محصولات افزایشی خواهد شد.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت باردیگر تصریح کرد: تعیین قیمت‌ها دست وزارت صنعت، معدن و تجارت نیست بنابر این نمی‌توانیم بگوییم چرا قیمت‌ها افزایشی شده است ما می‌گوییم تولید زیاد شده است و با افزایش تولید، قیمت‌ها باید کاهشی باشد.

راه‌های جلوگیری از خام‌فروشی

مسئولان دولتی و کارشناسان درحالی سال‌هاست بر اهمیت جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی تاکید دارند که شاهد جولان دلالان و سوداگران در این زمینه هستیم و نبود مشوق‌های صادراتی نیز عاملی برای ادامه روند خام‌فروشی به جای صادرات محصولات فرآوری شده، به حساب می‌آید.

به گزارش فارس، خام‌فروشی مواد معدنی سال‌هاست که مورد انتقاد کارشناسان اقتصادی کشور قرار دارد و با وجود تاکید همیشگی مسئولان دولتی و مجلس، همچنان شاهد برقراری این موضوع در کشور هستیم و در این مورد نظرات مختلفی از سوی مدیران و کارشناسان مطرح می‌شود.

خداداد غریب‌پور، رئیس پیشین سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران درباره راهکارهای کاهش خام‌فروشی مواد معدنی در دولت آینده اظهار کرد: بحث ممانعت از خام‌فروشی در حال تبدیل به یک فرهنگ است. وی با بیان اینکه فروش کالاهای با ارزش‌افزوده و جلوگیری از خام‌فروشی منجربه ارزش‌افزوده ملی، ایجاد اشتغال و مانع از هدررفت منابع کشور می‌شود، افزود: به جای صادرات مواد خام مانند سنگ‌آهن و شمش و کنسانتره مس و محصولات پایین دست باید مواد با ارزش‌افزوده بالاتری تولید و صادر شود.

غریب‌پور پرداخت مشوق‌های مالیاتی به تولیدکنندگانی که مواد با ارزش‌افزوده بالاتری تولید می‌کنند را به عنوان یک راهکار اساسی در این بخش مطرح و اظهار کرد: برای صادرات کالای با ارزش‌افزوده بالا و ممانعت از خام‌فروشی نیازمند تعریف مجموعه‌ای از سیاست‌های تعرفه‌ای و مالیاتی و حمایت‌های قانونی هستیم.

▣ مشکل از شیوه‌نامه‌های ضعیف است

علی عباسی لرکی، دبیرکل انجمن فرهنگ‌سازی اقتصاد مقاومتی نیز در این مورد با بیان اینکه بخشی از سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مربوط به موضوع خام‌فروشی است، گفت: جلوگیری از خام‌فروشی نیازمند تشکیل یک نهضت با مشارکت همه اقشار و بخش خصوصی است.

وی، تعریف امتیازات و مشوق‌های مختلف برای تولیدکنندگان این بخش را با هدف جلوگیری از خام‌فروشی را ضروری دانست و افزود: این‌کار برای اقتصاد کشور و رونق تولید و اشتغالزایی مفید خواهد بود.

دبیرکل انجمن فرهنگ‌سازی اقتصاد مقاومتی تصریح کرد: خوشبختانه مشکل قانونی در این حوزه وجود ندارد و مشکل از شیوه‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های ضعیف است.

▣ تعدیل خام‌فروشی، جلوی مفاسد را می‌گیرد

حجت‌الاسلام کاظم موسوی، نائب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز با بیان اینکه کشور ما سرشار از مواهب طبیعی و منابع خدادادی است، گفت: تحریم‌های دشمن که به جای خود، اما ما هم باید خودتحریمی را کنار بگذاریم و از این مواهب‌الهی نهایت استفاده را ببریم.

وی افزود: تعدیل خام‌فروشی و انضباط بخشی به اقدامات علاوه بر اینکه جلوی مفاسد را خواهد گرفت به تأمین مواد اولیه برای تولیدات نیز کمک زیادی خواهد کرد.

نائب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به جولان دلالان و سوداگران در زمینه خام‌فروشی، اظهار کرد: این افراد به دور از چشم نظارتی مجلس و سازمان بازرسی کل کشور و سازمان‌های بازرسی دولتی این‌کارها را انجام می‌دهند.

موسوی، پیاده‌سازی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را نیازمند اراده و همت جدی در مسئولان دانست و افزود: دستگاه قضا و سازمان بازرسی کشور باید برای از بین بردن زمینه‌های فساد در این حوزه اقدام کنند و البته مجلس هم در این مورد وظایف و تکالیفی دارد.

حالا که در آستانه تشکیل دولت جدید قرار داریم، باید دید چه برنامه‌ای در این خصوص در ماه‌ها و سال‌های آینده عملیاتی می‌شود و مسئولان اقتصادی دولت آینده چه دستورالعمل‌هایی را در این مورد اجرایی خواهند کرد.

موانع ارتقای جایگاه معدن در اقتصاد

گروه معدن

کشـور ما با اینکـه جزو ۱۰ کشـور معدن از نظر دارا بودن ذخایر معدنی محسـوب می‌شود اما سـهم این بخش از اقتصاد کشور تنها حدود یک‌درصد اسـت که متناسب با ظرفیت‌های آن نیسـت. با این حال، در سـال‌های اخیر با توجه به اقدامات انجام شـده، در تلاش هسـتند این سـهم افزایش یابـد و تحریم‌های اعمال شـده علیه کشور به ویژه حوزه صادرات نفت‌خام، لزوم توجـه به بخش معدن را دوچندان کرده اسـت. بخش معـدن کشـور نیازمند توجـه از ابتدای زنجیره یعنی اکتشاف بوده و در این زمینه دولت درسال‌های اخیر با استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصـی و همکاری‌های سـازمان‌های دولتی تلاش کرده که سهم بخش خصوصی از معدن را افزایش دهد. در این رابطه جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و استفاده از ظرفیت‌های علمی بخش دانشـگاهی به ویـژه در حوزه اکتشـاف و فـرآوری ضروری به نظر می‌رسـد که به نظر می‌رسـد اقدامات اولیه در این زمینه انجام شده اسـت. در همین زمینه فلزات آنلاین با امیرعلی طاهرزاده، مدیرعامل شـرکت تهیه و تولید مواد معدنـی ایران بـه گفت‌وگو پرداخته اسـت که درادامه می‌خوانید:

◉ **با توجه به ظرفیت‌های کشـور، جایگاه فعلـی بخـش معـدن در اقتصاد ایـران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ اصلی‌ترین موانع رسـیدن این بخش به جایـگاه مطلوب در اقتصاد کشور را چه می‌دانید؟**

درحال‌حاضـر، سـهم بخش معـدن در تولید ناخالـص داخلی سـایر کشـورهای معدنی دنیا حدود ۵ تا ۷ درصد است، در حالی که این عدد در ایران به حدود یک درصد می‌رسد. با توجه به اینکـه ایران به لحاظ تنوع ذخایر معدنی در دنیا جزو ۱۰ کشور نخست دنیا به شمار می‌رود، قطعا این رقم بسـیار پایین بوده و با وجود تلاش‌های انجام شده در سـال‌های اخیر، این بخش با دارا بودن حدود ۵۰ میلیـارد تن ذخایر قطعی ماده معدنی هنوز نتوانسته به جایگاه مطلوب خود در اقتصاد کشور برسد.

از این‌رو، با پرداختن به بخش معدن به عنوان نخسـتین بخـش در زنجیره تامین مـواد اولیه بسیاری از صنایع، می‌توان گامی موثر در بهبود شـرایط اقتصادی کشـور و رسـیدن به توسعه پایـدار در اقتصاد برداشـت. مهم‌ترین موارد در رسـیدن به این جایگاه عبارتند از لزوم نوسازی ماشـین‌آلات و تجهیـزات معدنی و دسـتیابی بـه فنـاوری و فناوری‌هـای جدید و پیشـرفته اکتشـافی و اسـتخراجی، لـزوم هدایـت منابع نقدینگی داخلی به سـمت بخش معدن و جذب سـرمایه‌گذاران خارجی در جهـت رفع کمبود نقدینگـی معدنکاران و فعـالان بخش معدن در سال‌های اخیر.

◉ **با توجه به اینکه سال ۱۴۰۰ سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده است، چه اقداماتی را راهگشا و موجب رفع موانع تولید می‌دانید؟ شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایـران چه اسـتراتژی‌هایی را برای تحقق شـعار سـال پیش‌بینـی کرده است؟**

از جملـه اقداماتی کـه در خصوص رفع موانع تولیـد می‌توان انجام داد، پیشـنهاد بررسـی و بازنگری قوانین و دسـتورالعمل‌هایی اسـت که در حـوزه معدن و صنایع معدنی صادر شـده‌اند و بعضـا در تناقض بـا اهداف شـکل‌گیری آنها هسـتند. از جمله این قوانین و دسـتورالعمل‌ها می‌تـوان به برخی موارد اشـاره کرد که ازجمله آنها بازنگری قانـون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و دسـتورالعمل‌های اجرایـی مربوطه، تسـهیل شرایط ثبت سفارش و واردات مواد اولیه و لوازم و قطعـات مورد نیاز در زنجیره تولید، تسـهیل شـرایط صادرات محصولات دارای ارزش‌افزوده بـرای تامین ارز مورد نیاز واردکنندگان و اصلاح قوانین مرتبط با ارز، تلاش به منظور ایجاد بستر مناسب برای حضور سـرمایه‌گذاران خارجی در کشـور، و حمایـت و ترغیب بخـش خصوصی توانمند به منظور سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایـع معدنـی و در نظر گرفتن تسـهیلات لازم با ایجاد سـازوکار لازم ازجمله اسـتفاده از ظرفیت‌های صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی و افزایش سرمایه آن صندوق هستند.

شـرکت تهیه و تولید مواد معدنـی ایران، در راسـتای چشـم‌انداز خود، توسـعه اکتشافات با تمرکـز بر مـواد معدنـی اسـتراتژیک و ذخایر عمیـق، تجهیـز و آماده‌سـازی ذخایـر معدنی و افزایـش ظرفیت‌های اسـتخراج و فـرآوری، هدایـت موثر و جـذب کارآمد سـرمایه‌گذاران توانمند، توسـعه پژوهش‌های کاربردی و توسعه سـبد محصولات بـا ارزش‌افـزوده بالاتـر را به عنوان بخشـی از استراتژی‌های کلان برای رشد تولیـدات و تنوع‌بخشـی به محصـولات تعیین کرده است.

◉ **با توجه به ظرفیت‌های معدنی کشور که بسیاری از آنها در نواحی کمتر توسعه‌یافته واقع شـده‌اند، شـرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران چه استراتژی‌هایی را در حوزه اکتشافات دنبال می‌کند؟**

با توجه به ضرورت توجه ویژه به امر اکتشاف و نظر به اینکه فقط بخش اندکی از مساحت کشور به طور کامل اکتشاف شده، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران همواره فرآیند اکتشاف را یکی از مهم‌تریـن و اصلی‌ترین فرآیندهای سـازمان دانسته و ظرفیت‌یابی و توسعه اکتشافات در همه مراحل در مواد معدنی دارای اولویت استراتژیک را اسـتراتژی خود تعیین کرده است. در راستای اجرای این اسـتراتژی با اسـتفاده از روش‌های نوین، عملیات اکتشافی در پهنه‌ها و محدوده‌ها افزایش یافت، به گونه‌ای که در مناطق محرومی نظیر استان‌های سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی نیز ذخایر قابل‌توجهی کشـف شد که از جمله آنها می‌توان به معدن طلای هیرد اشـاره کرد که یکی از ذخایر باارزش در استان خراسان جنوبی اسـت و می‌تواند محرک رشـد و توسعه اقتصادی و اجتماعی در این منطقه باشد.

◉ **تحقیـق و توسـعه و نیز دسترسـی به فناوری‌هـای روز و اسـتفاده از آنهـا جـزو الزامات مهم در بخش معدن اسـت. شرکت تهیـه و تولید مـواد معدنی ایـران در این زمینه چه رویکردها و استراتژی‌هایی را در دستور کار دارد؟**

در زمینه تحقیق و توسـعه و نیز دسترسی به فناوری‌های جدید و اسـتفاده از آنها، در نقشـه راه پژوهش و فناوری شـرکت تهیه و تولید مواد معدنی دو چشـم‌انداز پیش‌بینی شده است که شـامل شناسـایی و به کارگیـری فناوری‌های جدید اکتشـاف، اسـتخراج و فرآوری در برنامه میان‌مدت و دسـتیابی به دانش فنی اکتشـاف و اسـتحصال عناصر اسـتراتژیک و ارزشمند در برنامه بلندمدت است. رویکردهای اصلی تحقیق و توسـعه در شـرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایـران عبارتانـد از توجـه به تکمیـل زنجیره تولید از طریق شناسـایی محصـولات مورد نیاز صنایـع با پایه معدنی و شـیمیایی مورد نیاز در داخل کشـور، پژوهش و مطالعه به منظور تولید آن محصولات و کسـب دانش فنـی از خارج یا بومی‌سـازی، جهت‌گیری فعالیت‌های اکتشافی برای پی‌جویی ذخایر جدید و کسب دانش فنی اکتشـاف عناصر و مواد معدنی جدیدتر از طریق تقویـت بخش پژوهش و ارتباط با دانشـگاه‌ها و شرکت‌های خارجی دارای دانش فنی، شناخت و پیاده‌سازی روش‌ها و دستورالعمل‌ها و دانش‌های فنی در زمینه کاهش هزینه‌های اسـتخراج مواد معدنی، دسـتیابی به روش‌هـای جدید، به‌روز و اقتصادی فرآوری مواد معدنی یا بومی‌سازی آنها، تشویق و حمایت از شـرکت‌های دانش‌بنیان به منظور ایجاد نوآوری و بومی‌سازی، کسب دانش فنی برای تکمیل زنجیره تولید محصولات نهایی و نیز تشـویق به سـرمایه‌گذاری خارجی و ورود فنـاوری روزآمد به کشـور به عنوان زمینه‌سـاز تحول فنـاوری و ایجاد الگـوی حرکت صحیح صنعتی و معدنی در کشور.

برای اجرای رویکردهای عنوان شـده راه‌های مختلفـی در نظـر گرفته شـده اسـت. یکی از مهم‌تریـن این مـوارد اسـتفاده از ظرفیت‌های علمـی و ارتبـاط بـا مراکـز علمـی داخلی و خارجی (دانشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان) از طریق عقد قراردادهای پژوهشی، تبـادل تفاهمنامه‌هـای همـکاری تحقیقاتی و حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی است.

یکی دیگر از اهداف واحد پژوهش شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در راستای دستیابی به فناوری‌های جدید، اکتشاف، استخراج و فرآوری عناصـر بـا ارزش‌افزوده بالا اسـت کـه نیاز به فناوری‌هایی خاص دارند. برای مثال، این شرکت در حال پیگیری شناسایی، اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی از جمله لیتیم، تنگسـتن، بیسموت و آلونیت است.

شـاخه‌ای دیگـر از فعالیت‌های پژوهشـی به منظور دستیابی به فناوری‌های روز، بومی‌سازی تجهیزات و مواد مصرفی اسـت که در این زمینه نیز فعالیت‌هایی منسـجم و هدفمند در شرکت برنامه‌ریزی شـده و در حال اجراست. در همین زمینـه، در خصوص مواد شـیمیایی مصرفی در فرآیندهای معدنی، در راسـتای بومی‌سـازی و با اسـتفاده از ظرفیت‌های تحقیق و توسعه، در گذشته سنتز و ساخت کلکتور مورد استفاده در فرآینـد تولید پتاس انجام گرفته و درحال‌حاضر نیز تولید مواد گرافنی به منظور جایگزینی کربن فعال در فرآیند استحصال طلا در حال پیگیری است.

این پـروژه درحال‌حاضر، به مـوازات فناوری روز جهان، در دسـت اجرا در شـرکت است. در خصـوص تولید کاتالیسـت‌های پایه معدنی نیز برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده است و در آینده نزدیـک فعالیت‌های اجرایی آن آغاز می‌شـود. همچنین برای دسـتیابی به فرآیندهای به روز، برای مثال، توسعه فناوری و بومی‌سازی بازیافت لاستیک‌های فوق سـنگین ماشین‌آلات معدنی درحال پیگیری و انجام است.

عکس: آیدا فریدی

بازدید رؤسا و استادان دانشگاه صنعتی امیرکبیر از چادرملو

بـه دنبال عقد تفاهمنامه همـکاری فی مابین دانشـگاه صنعتی امیر کبیر، دانشـگاه اردکان و شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با هدف توسعه همکاری‌های علمی و فنی، رئیس این دانشگاه به همراه رؤسـای دانشکده های، معاونان و جمعی از اسـتادان در بازدیـد چند سـاعته از معدن و واحدهـای تولیدی این مجتمع در جریان فرآیند اسـتخراج و فرآوری سـنگ آهـن چادرملو قرار گرفتنـد. به گـزارش روابط عمومـی چادرملو، پیش از این بازدید در نشسـتی مشـترک، ناصر تقی زاده مدیرعامل و عضو هیات مدیره شـرکت پیرامـون اهداف و برنامه‌های توسـعه شـرکت و اولویت بخشـی به امر اکتشـاف و دستیابی به فناوری‌های نوین جهانی و ایجاد بسـتر مناسب برای هوشمندسـازی فرآیند تولید سنگ آهن و واحدهای فولادی نکاتی را یادآور شدند.

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس:

۱۰ درصد درآمدهای معدنی برای توسعه اکتشاف هزینه شود

سـخنگوی کمیسـیون صنایع و معـادن مجلس گفت: براسـاس طـرح اصـلاح مـوادی از قانون معادن کشـور، بهره‌بـرداران معادن باید تا سـقف ۱۰ درصد از درآمدهای معدنی را برای توسـعه طرح‌های اکتشاف معادن پرداخت کنند.

بـه گزارش خانـه ملت، حجت‌الـه فیروزی در تشـریح نشسـت کمیسـیون صنایع و معادن مجلـس، اظهار کرد: دسـتورکار کمیسیون ادامه بررسـی طرح اصلاح موادی از قانون معادن کشـور با حضور نمایندگان مرکز پژوهش‌ها، دیوان محاسبات، نمایندگان بخش خصوصی بود که در این نشسـت مواد ۱ تا ۷ این طرح مورد رسیدگی قرار گرفته و تصویب شد.

نماینده مردم فسـا در مجلس شـورای اسـلامی با بیان اینکـه طرح اصلاح مـوادی از قانون معادن کشـور، امکان توسـعه معادن بـا رعایـت پرداخت حقوق دولت توسـط بهره‌بـرداران بخـش خصوصـی را فراهم می‌کنـد، افزود: براسـاس یکی از مواد آن، بهره‌برداران معادن باید تا سقف ۱۰ درصـد از درآمدهای معدنی را برای توسـعه طرح‌های اکتشـاف معـادن پرداخت کنند. این امر فرصت اکتشـاف را افزایـش داده و منجـر بـه افزایـش پهنه‌هـای معدنی می‌شود.

وی اضافـه کـرد: اختصـاص درآمـد معادن تا سـقف ۱۰درصـد بـرای توسـعه طرح‌هـای اکتشـاف در حوزه معـدن ایـن فرصـت را فراهـم می‌کنـد کـه معادنی که درآمدهـای بالاتری دارند، در این حوزه هزینه‌ی بیشـتری انجـام دهنـد، بـه منظـور افزایـش انگیـزه نیـز مقـرر اسـت افرادی کـه در توسـعه اکتشـاف معـادن فعالیت دارنـد، بهره‌بـرداران معـادن جدیـد باشـند همچنیـن هزینه‌هـای اکتشـاف نیـز جـزو هزینه‌های قابـل قبول مالیاتی است.

ایـن نماینده مـردم در مجلـس یازدهـم حبس‌زدایی، جلوگیـری از حبـس معادن و اسـتفاده از آنهـا را یکی از اهداف طرح مذکور دانسـت و ادامه داد: ایجاد مشوق برای سـرمایه‌گذاری در این حوزه و توسـعه معادن با اکتشافات جدید فراهم می‌شود.

به گفته فیروزی براسـاس طرح اصلاح مـوادی از قانون معادن کشور، مشخصات اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده گواهی کشـف و پروانه بهره‌برداری به روز و شفاف در همه سامانه‌ها از جمله کاداستر و... بارگذاری و در دسترس قرار می‌گیرد.

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: براساس طرح مذکور، پروانه‌های بهره‌برداری معادن باید در قالب بیزینس پلن ارائه شود زیرا معدن انفال است.

هپکو هیچ تضمین بانکی برای فروش ماشین آلات نداده است

معـاون توسـعه مدیریـت و منابـع سـازمان راهـداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشـور گفت: طبق مصوبه شورای اقتصاد مقرر شـده بود ۵۰ دستگاه ماشـین‌آلات راهداری خریداری شود که تاکنون هپکو هیچ تضمین بانکی ارائه نداده است.

به گزارش صنعت کار، عباسـعلی بنی اسـدی با بیان اینکه طبـق مصوبه شـورای اقتصاد در راسـتای کمک به شـرکت هپکو مقرر شـد که سـازمان راهـداری و حمل‌ونقل جاده‌ای ۵۰ دسـتگاه ماشـین‌آلات راهداری از این شـرکت خریداری کند، گفت: برای رفع مشـکلات شـرکت هپکو مقرر شـد در قالب ارائه تضامین بانکی و معاملاتی و همچنین طبق قرارداد منعقد شده سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای ۵۰ دستگاه ماشین‌آلات از این شرکت خریداری کند که تاکنون اقدامی در این خصوص انجام نشده است.

او ادامه داد: طبق آیین‌نامه شـورای اقتصاد باید برای انجام معاملات و در مقابل این پیش پرداخت یک ضمانت‌نامه بانکی و معتبر ارائه شـود که با وجود گذشت ۴هفته از زمان قرارداد تاکنون هیچ ضمانت‌نامه‌های بانکی به سـازمان راهداری ارائه نشده است.

معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای توضیح داد: سـازمان راهـداری و حمل‌ونقل جاده‌ای تاکنـون معادل ۲۵ میلیارد تومـان پیش‌پرداخت برای خرید این ماشـین‌آلات پرداخت کرده اما هنـوز ضمانت‌نامه‌ای ارائه نشده است.

بنی اسدی بیان کرد: طبق آخرین صحبتی که با مدیرعامل هپکو انجام شـده مقرر شد تا چند روز آینده این ضمانت‌نامه پرداخت شود تا همکاری لازم با این شرکت انجام شود.

او اظهار کرد: این مصوبه تنها برای کمک به شـرکت هپکو بوده و تنها قرار بود که ۵۰ دسـتگاه خریداری شود و سازمان راهـداری تمامی ایـن ادعاها که قـرار بوده هزار دسـتگاه یا ۶۰۰دستگاه خریداری شود را به صورت کامل رد می‌کند.

معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان راهداری و حمل‌ونقل جـاده‌ای بیان کرد: هم‌اکنون سـازمان راهـداری نیازی برای خرید ماشـین‌آلات راهداری ندارد و این تعداد هم برای کمک بوده و درحال‌حاضر بسـیاری از ماشین‌آلات سازمان راهداری توسط مهندسان ایرانی اورهال شده است.

براساس این گزارش چندی پیش فرهاد مهرباری، مدیرکل دفتر مدیریت بحران و تجهیز ماشـین‌آلات سـازمان راهداری اعلام کرده بود: درحال‌حاضر بـه دلیل وجود تحریم‌ها امکان ورود و خرید در کشـور فعال وجود نـدارد که به همین دلیل تمرکز در اسـتفاده بهینه از ماشـین‌آلات موجود و بازسازی و اورهال آنها قرار داده شده است.

او ادامـه داد: در ایـن خصـوص از تولید کننـدکان داخلی حمایت‌های لازم انجام شـده تا بتوانیـم خودمان تولیدات را در داخل کشـور داشته باشـیم. با توجه به اینکه سن ناوگان ماشـین‌آلات راهداری خراسـان جنوبی متوسط ۲۶ سال و از متوسـط جهانی بالاتر است نیازمند برنامه‌ریزی برای بازسازی و نوسازی ناوگان است.

مهریـاری بیان کـرد: ابتدای سـال ۱۴۰۰ بابت بازسـازی اساسـی، تعمیرات، سرویس و نگهداری ماشـین‌آلات استان ۴.۵میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شـده تا در ادامه روند این فعالیت‌ها بتوانیم اعتبارات بیشتری را جذب کنیم.

روی خط خبر

افتتاح آزمایشگاه آنالیز دستگاهی در سازمان زمین‌شناسی

آزمایشگاه آنالیز دستگاهی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی با حضور علیرضا شهیدی رئیس این سازمان و جمعی از معاونان و مدیران وی افتتاح شد.

به گزارش روابط‌عمومی سـازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشـور، فرانک پورنوربخش، مدیر آزمایشـگاه‌های سـازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشـور در حاشـیه این مراسـم با بیان اینکه از زمان تاسـیس این سازمان توسط سازمان ملل در سـال ۱۳۳۸ آزمایشگاه‌های آنالیز نمونه‌های معدنی نیز آغاز به کار کرد، گفت: در این مدت دسـتگاه‌های آنالیز به‌روزرسـانی شـد ولی محیط آزمایشـگاه‌ها بازسازی نشده بود.

وی با اشـاره به این‌که درحال‌حاضر دسـتگاه‌های آنالیز نمونه‌های معدنی در یک سـالن تجمیع شـد، افزود: با برنامه‌ریزی انجام شـده بخش آنالیز که نیاز بـه اسـید دارند از بخش خوانـش نمونه‌های معدنی جـدا شـده که باعث آسـیب کمتر به دسـتگاه‌ها و کارشناسان خواهد شد.

بـه گفتـه وی، سـال گذشـته ۱۰ هـزار نمونـه مـواد معدنـی در کل آزمایشـگاه‌های در سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشـافات معدنی کشور آنالیز شد که امید اسـت بـا تجهیزات آزمایشـگاهی جدید و نوسـازی مکانی آن در هر ماه موفق به آنالیز یک‌هزار نمونه شویم.

شـایان ذکـر اسـت؛ به تازگـی آزمایشـگاه‌های سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشـافات معدنی کشور به دسـتگاه‌های Ion chromatograghy جهت خوانـش آنیون‌ها، Polarography جهت خوانش آرسـنیک و همچنین دستگاه جذب اتمی با سیستم کوره برای اندازه‌گیری طلا مجهز شده است.

سیستم مدیریت کیفیت رشد و تعالی به همراه دارد

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: سیستم مدیریت کیفیت (ایزو)، رشد و تعالی سازمان را به همراه دارد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیها... جعفری در مراسم ویدیوکنفرانسی افتتاحیه ممیزی مراقبتی ایمیدرو اظهار کرد: ایمیدرو در سـال گذشـته موفق به دریافت گواهینامه سیسـتم مدیریت کیفیت ایزو ۹۰۰۱ شـد و اکنون نیز فرآیندهای مورد نظر طبق استانداردهای تعریف شده پایش و دنبال می‌شود.

وی افـزود: بـا توجه بـه مزایای ارزشـمند اجرای سیسـتم مدیریت کیفیت و درنتیجه بهبود فرآیندها و مطلوب شدن شرایط سازمان، تلاش ایمیدرو بر هم راستایی و اجرای بهینه کارها براساس استانداردهای سیسـتم مدیریت کیفیت اسـت و امیدوارم خروجی ممیزی سازمان مؤید دستیابی به این امر باشد.

حسـینیان از ممیزان شرکت اس‌جی‌اس ایران در این مراسـم تصریح کرد: با توجه به موفقیت ایمیدرو در کسـب گواهینامه سیسـتم مدیریت کیفیت ایزو ۹۰۰۱ در خرداد سـال گذشـته، در ۳ سال ممیزی مراقبتی برای این سازمان اجرا خواهد شد.

بنـا بـه این گـزارش، مراسـم افتتاحیـه ممیزی مراقبتـی ایمیـدرو با حضور معاونـان و مدیران این سازمان و ممیز و سرممیزان sgs برگزار شد.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ یکشنبه
۲۳ خرداد ۱۴۰۰
۲ ذی‌القعده ۱۴۴۲
۱۳ ژوئن ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۶۲۴

اخبار

خدمات‌رسانی ۶۱ پزشک اردوی جهادی شرکت مس در ورزقان

نخستین مرحله از اردوی جهادی - درمانی شرکت ملی صنایع مس ایران در سال ۱۴۰۰ با نام «شهید مدافع حرم حاج‌ذاکر حیدری» در سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» با حضور ۶۱ پزشک از سراسر کشور ۱۳ تا ۱۵ خرداد ماه در آذربایجان‌شرقی برگزار شد که در این دوره به ۱۹۹۴ مراجعه‌کننده ۳۰۸۸ مورد خدمات درمانی موردنیاز ارائه شد.

همچنین به ۱۰۰ نفر از متقاضیان نیز عینک اهداء شد و ۳۰ نفر از مراجعه‌کنندگان هم برای جراحی چشم به صورت رایگان به بیمارستان ارجاع داده شده‌اند.

به گزارش مس پرس؛ محمدجواد خلیلی، مشاور مدیرعامل و مدیر گروه روابط‌عمومی شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: در نخستین مرحله از اردوی جهاد درمانی، خدمات دارویی و درمانی در زمینه‌های چشم پزشکی، دندانپزشکی، زنان- زایمان- نازایی، کودکان، داخلی و حوزه‌های تخصصی به صورت کاملا رایگان ارائه شد.

وی در ادامه با بیان اینکه به دلیل محدودیت‌های کرونایی و عدم صدور مجوزهای لازم و قانونی، برگزاری اردوهای جهادی در امسال با تاخیر آغاز شد، گفت: با پیگیری‌های فراوان موفق شدیم نخستین دوره را در ایام سالروز رحلت بنیانگذار انقلاب‌اسلامی امام‌خمینی(ره) در شهرستان ورزقان برگزار کنیم.

خلیلی همچنین تاکید کرد: شرکت ملی مس در امسال برنامه‌های متعددی برای محرومیت‌زدایی در دستورکار خود دارد که ارائه خدمات درمانی به مناطق کم‌برخوردار کشور از جمله این برنامه‌هاست.

مدیر گروه روابط‌عمومی شرکت ملی مس تاکید کرد: در همین راستا سال گذشته با اردوهایی که برگزار شد؛ به ۱۳هزار نفر مراجعه‌کننده ۲۴ هزار و ۸۴۶ مورد خدمات درمانی قطعی رایگان ارائه شد.

افزایش ۳۳ درصدی تولید شمش آلومینیوم

میزان تولید شمش آلومینیوم کشور در ۲ماهه نخست سال ۱۴۰۰ بیش از ۳۳ درصد افزایش یافت.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، ۴ شرکت تولیدکننده آلومینیوم در ماه‌های فروردین و اردیبهشت، ۸۶ هزار و ۲۱۶ تن شمش تولیدکردند. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۶۴ هزار و ۶۸۹ تن بود.

از این میزان، شرکت‌های «ایرالکو» ۳۰هزار و ۲۷۸ تن، «المهدی» ۳۰ هزار و ۱۲۹ تن، «سالکو» ۱۹ هزار و ۶۶۴ تن و «آلومینای ایران» ۶ هزار و ۱۴۵ تن تولید کردند.

شرکت آلومینای ایران در ۲ ماهه نخست امسال، ۳۸ هزار و ۱۶۰ تن پودر آلومینا تولید کرد. میزان تولید مدت مشابه سال ۹۹، حدود ۴۱ هزار و ۶۹۹ تن بود که ۸ درصد کاهش یافت.

همچنین این شرکت در ۲ ماه اخیر، حدود ۱۶۹ هزار و ۱۱۸ تن بوکسیت (ماده اولیه تولید پودر آلومینا) تولید کرد که در مقایسه با تولید مدت مشابه سال ۹۹ (۱۱۰هزار و ۹۲۶ تن)، ۵۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

فولاد مبارکه پیشتاز در مصرف بهینه آب

گروه معدن

عضو هیات مدیره اتحادیه صنف آهن و فولاد ایران گفت: فولاد مبارکه اصفهان بحث محیط‌زیست را یکی از الزامات و مسئولیت‌های اجتماعی خود دانسته و آن را با مباحث اقتصادی گره نمی‌زند و از ابتدای راه‌اندازی موضوع محیط‌زیست را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده، به گونه‌ای که به موازات تولید فولاد در این شرکت، ۳ مولفه آلاینده‌های هوا، آب و خاک همواره مورد توجه بوده است.

به گزارش ایراسین، محمدصادق چیت ساز اظهار کرد: بر اساس چشم‌انداز افق ۱۴۰۴ که برای تولید برخی محصولات همچون فولاد برنامه‌ریزی‌شده است، نیاز مبرم به مواد اولیه و آب وجود دارد و این در حالی است که کشور با کمبود آب روبه‌روست و برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد خام، سالانه ۲۵۷ میلیون مترمکعب آب نیاز است.

وی افزود: میزان مصرف آب در صنعت فولاد کمتر از بخش کشاورزی است اما به دلیل اهمیت بهینه‌سازی مصرف آب، شرایط ایجاب می‌کند این صنعت در این حوزه پیشتاز باشد. یک کیلوگرم برنج تقریبا معادل یک تن فولاد آب مصرف می‌کند و حال سوالات گوناگونی پیش می‌آید؛ کدامیک برای کشور مهم تر و حیاتی ترند؟ وقتی منابع کافی برای هر دو وجود ندارد، کدام یک را باید در اولویت بالاتری قرار داد؟ یا اینکه اشتغال در کدام بخش اهمیت بیشتری دارد؟ در کدام بخش نباید اشتغال را فدای مصرف آب کمتر کرد؟

وقتی همه این تکه‌های پازل را در کنار هم می‌چینیم می‌بینیم مسئله آن چنان پیچیده و در هم تنیده است که به این سادگی قابل حل نیست. دست زدن به هر بخش منجر به بروز تغییراتی می‌شود که اثر دینامیکی بر دیگر بخش‌ها داشته، منجر به بروز بحران‌های احتمالی می‌شود.

چیت ساز اظهارکرد: میزان مصرف آب در صنعت فولاد به نوع فرآیندهای تولید مورد استفاده در کارخانه، نرخ محصولات تولیدی و سطح فناوری‌ها و نوع طراحی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات مورد استفاده و میزان بازیابی و تصفیه آب در سیستم تولید بستگی دارد و نکته بسیار مهم میزان آبی است که به ازای تولید هر تن فولاد با استفاده از سیستم‌های تصفیه پساب به سیستم برگردانده می‌شود.

به‌طور متوسط میزان مصرف سرانه آب به ازای تولید هر تن فولاد در شاخص جهانی حدود ۲۸ مترمکعب بر تن بوده که از این میزان حدود ۱/۵ درصد بازیافت شده و به خطوط تولید بازمی‌گردد و ۳ درصد به‌صورت بخار و ضایعات دیگر هدر می‌رود و ۹۵/۵ درصد فاضلاب تولیدی است.

وی افزود: مولفه‌های موثر بر میزان مصرف آب در صنعت فولاد را می‌توان در ۵ بخش دسته‌بندی کرد که شامل سبد محصولات و ظرفیت تولید خطوط تولید فولاد، فرآیندهای فولادسازی خصوصا در رده‌های بالادستی (فولادسازی و ریخته‌گری) و میان‌دستی (نورد)، سطح فناوری، طراحی، فناوری و عمر تجهیزات و ماشین‌آلات خط تولید، سطح بازدهی و کیفیت سیستم‌های اندازه‌گیری مصرف آب صنایع و میزان بازیابی آب و سطح تکامل چرخه بازگردانی آب به شبکه تولید می‌شود.

بر اساس گزارش طرح جامع مطالعات زنجیره فولاد کشور، کل نیاز آبی طرح‌های محتمل، در دست اجرا و تکمیل زنجیره ۸۵میلیون مترمکعب در سال است. واحدهای در نظر گرفته‌شده در این طرح به دو بخش استان‌های مجاور دریای جنوب و غیرمجاور آن تقسیم‌شده‌اند. استان‌های مجاور دریای جنوب را خوزستان، بوشهر، هرمزگان، سیستان و بلوچستان تشکیل داده‌اند که بالغبر ۱۴ میلیون مترمکعب در سال (۱۷ درصد) مصرف دارند. این در حالی است که مصرف استان‌های غیرمجاور در حدود ۷۱ میلیون مترمکعب (۸۳ درصد) است. وی گفت: مهم‌ترین موارد مصرف آب در صنعت فولاد شامل خنک‌کاری، (تجهیزات، کوره‌ها، محصولات میانی تولیدشده آهنی و فولادی، کک فرآوری‌شده و...) منبع بخار مورد استفاده در فرآیند تولید یا نیروگاه‌های برق، کنترل، فرو نشاندن و پاک‌سازی غبارها و گازهای آلوده‌کننده، تمیزکاری سطوح و زدودن پوسته‌های اکسیدی، محلول‌های خطوط اسیدشویی، حلال محیط آبی به منظور روان‌کاری‌های روغنی یا پایه آب، غبارزدایی مواد اولیه، مصارف شست‌وشو و... دانست.

بزرگترین واحدهای مصرف‌کننده آب در صنعت فولاد به ترتیب اهمیت واحد آهن‌سازی (کوره بلند)، واحد نورد گرم، واحد نورد سرد، واحد کک‌سازی، واحد کوره قوس الکتریکی، واحد ریخته‌گری پیوسته و بقیه واحدها قابل دسته‌بندی هستند.

عضو هیات مدیره اتحادیه صنف آهن و فولاد ایران با بیان این که خوشبختانه فولاد مبارکه اصفهان بحث محیط‌زیست را یکی از الزامات و مسئولیت‌های اجتماعی خود دانسته و آن را با مباحث اقتصادی گره نمی‌زند گفت: از ابتدای راه‌اندازی موضوع محیط‌زیست را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده، به گونه‌ای که به موازات تولید فولاد در این شرکت، ۳ مولفه آلاینده‌های هوا، آب و خاک همواره مورد توجه بوده است. معمولا اغلب شرکت‌ها، سال‌ها پس از راه‌اندازی به فکر توجه به موضوعات زیست‌محیطی و پساب می‌افتند، ولی شاهد هستیم که در این زمینه شرکت فولاد مبارکه اصفهان، همزمان با راه‌اندازی خطوط تولید، تصفیه پساب صنعتی را نیز آغاز کرد و واحد تصفیه پساب صنعتی همزمان با راه‌اندازی خطوط تولید در مدار قرار گرفت و از پساب تصفیه شده برای آبیاری فضای سبز ۱۶۰۰ هکتاری استفاده کرده است.

ازجمله اقدامات مهم و بسیار موثری که در خطوط تولید شرکت فولاد مبارکه اصفهان مورد توجه قرار گرفته است، نصب دستگاه‌های غبارگیر در خطوط تولید بوده که در بهداشت و سلامت محیط کارکنان و همچنین در بهبود شرایط زیست محیطی منطقه نقش و تاثیر بسیار مثبتی داشته است.

وی افزود: در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری فولاد مبارکه اصفهان، به مباحث زیست‌محیطی از لحاظ استراتژیک نگاه می‌کنند و ارزش و توجیه اقتصادی در قبال توسعه پایدار برای شرکت موضوعیتی ندارد، یعنی زمانی که پروژه‌ای زیست‌محیطی تعریف می‌شود، دیگر فقط به دنبال بازگشت سرمایه نیستند و این بدان معناست که موضوع محیط‌زیست از مباحث مهم فولاد مبارکه اصفهان است،

بیشترین میزان مصرف آب در بخش‌های تولید آهن‌اسفنجی و تولید فولاد خام است، لذا باید با مدیریت صحیح در این بخش‌ها الگوهای مناسبی ارائه شود. شایان‌ذکر است که آمارها نشان می‌دهد که میزان مصرف آب به ازای تولید هر تن گندله، آهن‌اسفنجی و فولاد خام تولیدی از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ کاهش داشته است.

چیت ساز گفت: هرچند در سال‌های نخست بهره‌برداری، برای تولید ۲.۴ میلیون تن سالانه فولاد، در حدود ۲۸ میلیون متر مکعب آب از رودخانه برداشت کرده است ولی هم‌اکنون با وجود تولید بیشتر، این عدد به رقم ۲۰ میلیون مترمکعب در سال رسیده که این کاهش مصرف، بدون برنامه‌ریزی میسر نبود. بررسی‌ها نشان می‌دهد که اصلاح فرآیندهای مصرف آب در داخل شرکت و همچنین بازچرخانی و اصلاح تصفیه‌خانه‌های داخل فولاد مبارکه اصفهان و استفاده از پساب‌های شهری عوامل این کاهش حجم مصرف آب بوده است. نرخ مصرف آب در فولاد مبارکه اصفهان از نرخ ۱۶ لیتر به عدد ۴لیتر در یک کیلوگرم فولاد رسیده است که به نظر می‌رسد عدد مناسبی باشد.

وضعیت پساب در منطقه در سال‌های گذشته به گونه‌ای بوده که شهرهای همجوار پساب شهری خود را در داخل رودخانه رها می‌کردند و عملا وضعیت آب رودخانه در پایین‌دست وضعیت غیرمطمئنی برای مصارف مختلف بوده است و در شهرهای اطراف از جمله شهرستان مبارکه و لنجان، شهرهای دیزیچه، زیبا شهر، مبارکه، صفاییه، کرکوند، زرین شهر، ورنامخواست، سده لنجان و شهر زاینده رود، شبکه‌های فاضلاب و تصفیه خانه‌ها با سرمایه‌گذاری شرکت فولاد مبارکه اصفهان ایجاد، اصلاح و بازسازی شده است و بر این اساس قسمت عمده شبکه جمع‌آوری فاضلاب‌های شهری تکمیل شده و پساب این شهرها در داخل فولاد مبارکه اصفهان مورد استفاده قرار می‌گیرد، تبدیل این پساب به آب صنعتی، نیاز به تصفیه مجدد در تصفیه‌خانه‌های داخل شرکت دارد که با این کار، پساب شهری را تبدیل به آب صنعتی موردنیاز خطوط تولید کرده است.

خوشبختانه با استراتژی هدفمند و برنامه‌ریزی دقیق مدیران و کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان و با سرمایه‌گذاری عظیمی که در زمینه بهینه‌سازی مصرف آب انجام داده، توانسته است به عدد طلایی کمترین میزان مصرف آب در یک تن تولید در بین رقبای داخلی و خارجی خود دست یابد.

خوب و بدهای آزادسازی نرخ سیمان

با آزاد شدن نرخ سیمان تمام فعالان در این حوزه منتظر افزایش نرخ بودند و برخی نیز به انتظار افزایش نرخ مسکن نشستند، اما باید گفت اگر آزادسازی را افزایش قیمت‌ها تلقی کنیم نوسانات نرخ مسکن و ساخت‌وساز به طور کامل تحت تاثیر افزایش نرخ سیمان نخواهد بود و عوامل و فاکتورهای متعددی در ساخت یک مسکن مطرح است که نرخ هر کدام از آنها می‌تواند عامل تعیین‌کننده نرخ مسکن باشد.

عرضه سیمان در بورس کالا یک اتفاق خوب در این صنعت به حساب می‌آید، چراکه علاوه بر کنترل قیمت‌ها یک شفافیت در نوع معاملات را در پی دارد و موجب برقراری یک معامله منصفانه می‌شود که در این بین نقش دلال و واسطه به طور کلی حذف می‌شود.

سیاوش بزرگی در گفت‌وگو با گسترش نیوز اظهار کرد: اکنون دومین عرضه سیمان توسط شرکت‌ها در بورس کالا انجام شده که با استقبال خوبی نیز مواجه شده است و این استقبال در صورتی رخ داده که هنوز در این خصوص اطلاع‌رسانی انجام نشده است و در واقع تمام مشتریان مطلع نشدند که سیمان نیز به عنوان یک کالا وارد رینگ صنعتی شده است.

به هر حال به نظر می‌رسد اگر مانند سایر محصولات بورسی مانند محصولات فلزی و پتروشیمی اطلاع‌رسانی انجام شود، معاملات و تقاضاهای بیشتری برای سیمان حاصل خواهد شد.

وی افزود: درحال‌حاضر افزایش قیمتی برای سیمان اعمال نشده است و معاملات براساس سطح قیمت‌های مصوب انجام می‌شود و سیمان با همان قیمت‌های ارشادی که انجمن صنفی و سازمان‌های نظارتی به توافق رسیده‌اند در بورس کالا عرضه می‌شود. تالار صنعتی بورس محل تلاقی عرضه‌کنندگان و خریداران است و با این وجود نمی‌توان گفت که هدف عرضه سیمان در بورس افزایش نرخ این محصول خواهد بود.

در واقع غایت اصلی عرضه در بورس، شفافیت معاملات انجام شده و حذف واسطه‌ها است. فروشنده و خریدار هر ۲ به صورت رو در رو و تحت نظارت بورس کالا معاملات خود را انجام می‌دهند و در این میان عملا دلالان و افراد سودجو حذف می‌شوند.

بزرگی عنوان کرد: در رابطه با صادرات سیمان نیز می‌توان گفت که بعد از ابلاغیه جدید هنوز تغییر عملکردی انجام نشده و افزایش قیمتی رخ نداده است. عرضه در بورس کالا محدود به ۲ تا ۳هفته بوده و همچنان نقش بورس در نوع و میزان صادرات شفاف نشده است و تاثیر آن بر بورس را نمی‌توان مورد بررسی و تحلیل قرار داد. در حل حاضر صادرات سیمان بر اساس بخشنامه‌هایی که ابلاغ شده، شرکت‌های تولیدکننده در واقع موظف به صادر کردن محصول تولیدی خود هستند و افرادی که خریدار سیمان از بورس هستند قادر به صادرات نیستند. مگر آنکه بخواهد با نام شرکتی که عرضه‌کننده در بورس بوده صادرات سیمان را انجام دهد.

▣ صادرات به کشورهای همسایه مقرون به صرفه است

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: حال سوالی مطرح است که با توجه به هزینه‌های فعلی تولید و شرایط وزنی سیمان آیا صادرات این محصول مقرون به صرفه است یا خیر؟ پاسخ این سوال مثبت است.

با توجه به افزایش نرخ ارزی که در مدت زمان گذشته شاهد آن بودیم به نظر می‌رسد که درحال‌حاضر بیش از قیمت‌های عرضه شده در بازار داخل، صادرات انجام می‌شود و معامله با کشورهای همسایه می‌تواند صرفه اقتصادی مطلوبی را در پی داشته باشد و سود اقتصادی برای تولیدکننده سیمان و همچنین اقتصاد کشور داشته باشد و در نهایت صادرات سیمان به یک مزیت بدل شود.

وی ابراز کرد: تولیدکنندگانی که در مرکز کشور واقع هستند، قطعا باید برای حمل‌ونقل سیمان و رساندن این محصول به حاشیه مرزها هزینه بیشتری را صرف کنند اما واحدهای تولیدی فعال در شهرهای مرزی شرایط صادرات مناسب‌تر بوده و این نوع معاملات بین‌الملل برای آنها صرفه اقتصادی بیشتری دارد.

بزرگی خاطرنشان کرد: ساخت‌وساز و مسکن یکی از صنایعی بوده که تا حدودی تحت تاثیر نوسانات قیمتی سیمان است و اگر اکنون آزادسازی نرخ سیمان را به معنای افزایش نرخ این محصول در نظر بگیریم، تغییرات نرخ سیمان قطعا در نرخ بتن نیز تاثیر خواهد گذاشت چراکه یکی از موادهای پایه‌ای ساخت بتن سیمان است که در ادامه نیز شاهد نوسانات نرخ مسکن و مصالح ساختمانی می‌شویم.

به طور کلی میزان تاثیر افزایش نرخ سیمان بر مسکن تابع یک ضریبی بوده و باید نرخ تمام شده و ضریب مصرف سیمان در هر متر مکعب ساختمان را مورد بررسی قرار داد و بر اساس این موارد می‌توان میزان تاثیر نوسانات نرخ سیمان را بر ساخت‌وساز به طور دقیق محاسبه کرد.

در مجموع افزایش نرخ مسکن فقط به سیمان مربوط نمی‌شود و تا حدودی از این موضوع تاثیر می‌پذیرد و عوامل مهم‌تری در ساخت‌وسازها نقش دارند. نرخ میلگرد و محصولات فلزی مصرفی در ساختمان، انواع سیم و کابل‌ها نقش پررنگ‌تری در نرخ نهایی مسکن دارند.

عضو هیات‌مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران هشدار داد

نوردکاران در آستانه ورشکستگی

عضو هیات‌مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران گفت: نوردکاران به افزایش نرخ شمش معترض هستند و علت گرانی شمش در بازار داخلی و پیشی گرفتن از بازارهای جهانی را نرخ گذاری‌های نامناسب بورس کالا برای محصولات فولادی به ویژه شمش می‌دانند.

مصطفی عبداللهی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به پیشی گرفتن نرخ شمش داخلی از بازارهای جهانی افزود: علت گرانی شمش در بازار داخل، تعیین نرخ محصولات فولادی در بورس کالا است.

وی با بیان اینکه نوردکاران به افزایش نرخ شمش به شدت معترض هستند، تصریح کرد: مقطعی محصولات فولادی به صورت قطره چکانی به بازار و بورس کالا عرضه می‌شد تا قیمت‌ها افزایشی باشد و اکنون هم که عرضه نسبتا خوب انجام می‌شود باز هم قیمت‌ها روند صعودی دارد، به اعتقاد ما اعمال چنین سیاستی، افزایش نرخ شمش و کاهش صادرات محصولات نوردی را در پی خواهد داشت. عضو هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران ادامه داد: نوردکاران تاکنون چندین بار به بورس نامه ارسال کرده‌اند و درباره مبنای قیمت‌گذاری توضیح خواسته‌اند اما متاسفانه بورس کالا هیچ جوابی نداده است و خودسرانه کارهارا خودشان انجام می‌دهند.

عبداللهی افزود: اتخاذ این شیوه ازقیمت‌گذاری افزایشی در بورس کالا برای بخش پایانی زنجیره فولاد یعنی نوردکاران که حدود ۲۰۰ هزار نفر در۶۹ واحد نوردی فعال شاغل دارد و اکنون فقط با ۳۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند، به طور کامل ورشکست خواهند شد.

وی با انتقاد از شیوه قیمت‌گذاری افزایشی در قسمت میانی فولاد گفت: نرخ انواع محصولات فولادی به ویژه ابتدای زنجیره فولاد مانند سنگ‌آهن نصف نرخ جهانی تعیین شده در حالی که نرخ شمش بالاتر از نرخ جهانی است و هیچ تفاوتی در بورس کالا بین شمش قوس و القایی وجود ندارد، این در صورتی است که پرت و هزینه تولید القایی به مراتب بالاتراز قوس است و قیمت‌گذاری محصولات نهایی ۵درصد بالای این نرخ است.

عضو هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران تصریح کرد: اگر مبنای قیمت‌گذاری بورس کالا قیمت‌های جهانی در شمش است باید محصولات نوردی را هم بر اساس قیمت‌های جهانی تعیین شود درصورتی که امسال میانگین هزینه‌های تولید نوردکاران ۱۳درصد است.

عبداللهی افزود: طبق کارشناسی وزارت صنعت، معدن و تجارت از ۲ سال قبل نرخ میلگرد ۱۱ درصد از شمش بالاتر بوده است و نرخ مقاطع شامل نبشی ناودانی تیرآهن هم ۱۴درصد بالاتر از شمش بوده است اگر این مبنای قیمتی گذاشته شود، قیمت‌ها با توجه نرخ شمش بازهم بالا است. وی گفت: اگر صادرات نداشته باشیم افزایش تولید کشور کجا قرار است مصرف شود آن هم در شرایطی که تمام طرح‌های عمرانی کشور تقریبا در حالت نیمه تعطیل است.

عضو هیات‌مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران تصریح کرد: بازار داخلی پذیرش این قیمت‌ها را ندارد و اگر صادرات هم نداشته باشیم با توجه به اشباع بازار به زودی شکست قیمت‌ها آغاز خواهد شد و تر و خشک در زنجیره با هم می‌سوزند.

عبداللهی تصریح کرد: نوردکاران هیچ گونه مشکل شخصی با هیچ نهاد و سازمانی ندارند و هر سیاست و روشی که باعث متعادل‌سازی قیمت‌ها در بازار شود مورد تایید ما خواهد بود ضمن اینکه اول باید کارخانه‌های داخلی تامین شوند و اگر اضافه شمشی بود که هست صادر شود.

مصائب معدنچیان پایان ندارد

گروه معدن

کنوانسیون شماره ۱۷۶ که به مقاوله‌نامه ایمنی و بهداشت معادن شهرت دارد در هشتاد و دومین نشست سازمان بین‌المللی کار به تصویب اعضا رسید اما پاکستان با اجرای آن مخالف است.

به گزارش ایلنا، «شادی خان سیف» فعال رسانه‌ای و روزنامه‌نگار حوزه کارگری است که به مشکلات کارگران پاکستانی توجه می‌کند و در جهت بهبود وضعیت آنها گام برمی‌دارد. او در گزارشی به بررسی وضعیت معدنچیان این کشور پرداخته است. ترجمه این گزارش مفصل که در equal times منتشر شده، در ادامه می‌خوانید:

محمد تنها ۱۷ سال دارد؛ او درباره خاطره تلخ مرگ پدرش در یکی از معادن زغال‌سنگ ایالت بلوچستان پاکستان گفت: حوادث مرگبار معادن غیرقابل تحمل است و بر قلب‌ها سنگینی می‌کند. پدرم، بیش از ۲ دهه سابقه اشتغال در معدن داشت و دچار حادثه شد. من میراث‌دار شغل پدر هستم؛ پس از مرگ او، ترک تحصیل کردم تا منابع درآمدی خانواده خود را تامین کنم.

به گفته این کارگر، آنها برای حفظ جان خود به خدا توکل می‌کنند، زیرا باور دارند تنها با توکل بر خدا می‌توانند از خطرات کار در معدن جان سالم به در برند.

کارگران معدن باید حداقل ۱۰ ساعت در روز کار کنند تا با پایان یافتن روز، مبلغ ۱۰ دلار به عنوان دستمزد دریافت کنند. شرایط کارگاه به هیچ وجه مناسب نیست، دمای هوا در زمستان همواره زیر صفر است و در تابستان، ساکنان منطقه دمای بیش از ۴۰ درجه سانتی‌گراد را تجربه می‌کنند. علاوه بر شرایط دمایی، خطرات محیط پیرامونی سبب می‌شود تا مرگ هر لحظه آنها را تهدید کند. کار در معدن نه تنها برای بزرگسالان خطرناک است بلکه سختی کار برای نوجوانان را دو چندان می‌کند.

شرایط زندگی کارگران باعث می‌شود نوجوانان به ناچار تن به کار دهند تا در تامین منابع درآمدی خانواده نقش داشته باشند. فقدان فرصت شغلی و افزایش نیروی انسانی بیکار در ایالت بلوچستان باعث شده تا کار در معدن رونق داشته باشد.

براساس گزارش‌های منتشر شده، پاکستان بزرگ‌ترین دارنده ذخایر زغال‌سنگ در جهان است و در هر سال ۳.۰۶۴ میلیون تن و از این ماده معدنی تولید می‌کند برای تأمین انرژی کوره‌های آجرپزی، کارخانه‌های سیمان گرفته و نیروگاه‌های برق کاربرد دارد. کار در معدن و استخراج زغال‌سنگ از سخت‌ترین مشاغل پاکستان است که با ریسک و خطر فراوان به همراه است. آمار دقیقی از وضعیت شغلی کارگران معدن در دسترس نیست، زیرا بیشتر کارگران غیر رسمی هستند.

سالانه، حداقل ۱۰۰ کارگر معدن در کام مرگ فرو می‌روند. برآوردهای اولیه نشان می‌دهد، حداقل ۲۰۸ کارگر معدن در سال ۲۰۲۰ جان خود را از دست داده و هزاران نفر نیز دچار جراحت ناشی از کار شده‌اند. جراحت و مرگ تنها آثار این کار طاقت‌فرسا نیست بلکه بیماری‌های خطرناک نیز گریبانگیر کارگران می‌شود.

علاوه بر پیمانکاران رسمی، شرکت‌های غیررسمی نیز در مدیریت معادن نقش دارند اما آمار دقیقی از آنها در دسترس نیست. تصور می‌شود، حدود ۴۰ هزار معدنکار در بیش از ۳۰۰۰ معدن ذغال سنگ ثبت شده در بلوچستان اشتغال دارند. معدنچیان پاکستانی عمدتاً با عقد قرارداد پیمانی به کارهای یدی یا نیمه مکانیزه اشتغال دارند. کارفرمایان، هزینه کمی برای تجهیز معادن صرف می‌کنند زیرا حاشیه سود آنها را تحت تاثیر قرار می‌دهد. دولت از مالکان معادن پشتیبانی حقوقی، مالی، فناوریکی می‌کند اما فرصت برخورداری کارگران از آن کم است.

اگرچه حداقل سن قانونی در این کشور آسیایی، ۱۸ سال در نظر گرفته شده است اما پدیده کار کودک در معادن مشهود است. آنها مجبور هستند تا شرایط طاقت‌فرسا کار در زیر زمین را تحمل کنند تا درآمد ناچیزی داشته باشند. اقدامات ایمنی و بهداشت محیط برای کارگران معدن محدود و آموزش هنگام کار برای آنها درنظر گرفته نمی‌شود. کارگران از دستمزد روزهای تعطیل محروم هستند و مشکلات بیمه تامین اجتماعی آنان تمامی ندارد.

نکته حائز اهمیت این است، اغلب کارگران معدن مهاجر هستند یا از مناطق تحت سیطره گروهک طالبان گریخته‌اند و به بلوچستان پناه آورده‌اند. به طور قطع، این منطقه از توسعه نیافتگی رنج می‌برد و درگیر عوارض این مولفه است. نکته دوم این است، عمده کارگران در پاکستان بدون اوراق معتبر، کار و زندگی می‌کنند؛ کارفرمایان با سوءاستفاده از فقدان اوراق هویتی کارگران، آنها را استثمار می‌کنند و حداقل دستمزد را به آنان پرداخت نمی‌کنند.

سال ۲۰۲۰، یکی از مرگبارترین سنوات تاریخ است اما پیش‌بینی می‌شود، سال ۲۰۲۱ با حوادث بیشتری همراه باشد و تلفات سنگینی برای بازار کار به ارمغان بیاورد. امسال با رشد صعودی حوادث کار آغاز شد؛ در ماه فوریه، ۱۵ کارگر به فاصله زمانی یک هفته در انفجار دو معدن جان باختند. در این ماه، ۴ کارگر در پی ریزش دیواره معدن در منطقه دوکی، جان خود را از دست دادند. نه تنها در پاکستان بلکه در تمامی نقاط جهان، مرگ کارگران افزایش یافت.

روش‌های استخراج در بیشتر معادن زغال‌سنگ ابتدایی است؛ به همین دلیل عواملی مثل انفجار گاز، ریزش دیواره معدن و فرسودگی تجهیزات باعث بروز حادثه می‌شوند. بیماری‌های شغلی مثل «سیلیکوزیس»، کم شنوایی، اختلالات نخاعی ناشی از ارتعاش مداوم تجهیزات، اختلال در بینایی و سل از بیماری شایع ناشی از کار در معادن است.

طبق گزارش کمیسیون ملی حقوق بشر سال ۲۰۱۹، بازرسان کار در ۱۰ ماه یکبار از معادن بازرسی می‌کنند. یک روزنامه برجسته پاکستانی در یکی از گزارش‌های سال ۲۰۱۸ خود نوشت: با وجود ۴۵ حادثه مستند که منجر به کشته شدن بیش از ۳۱۸ نفر در ۸ سال گذشته شده است، بازرسان تمایلی برای رسیدگی به وضعیت نامطلوب معادن ندارند.

نه دولت و نه کارفرمایان متعهد به انجام اقدامات لازم برای بهبود شرایط کار در معادن پاکستان نیستند. کرامت علی، فعال حقوق کار، معتقد است: کارگران معدن پاکستان «شرایط غیرانسانی» را تحمل می‌کنند. اجرای مقاوله نامه شماره ۱۷۶ سازمان بین‌المللی کار باید مورد توجه قرار گیرد.

کنوانسیون شماره ۱۷۶ که به مقاوله‌نامه ایمنی و بهداشت معادن شهرت دارد در هشتاد و دومین نشست سازمان بین‌المللی کار به تصویب اعضا رسید اما پاکستان با اجرای آن مخالفت کرد.

۵۰ میلیون عضو کارگری فدراسیون بین‌المللی کارگران صنعتی در ژنو با امضای طوماری از کارگران پاکستانی حمایت کرده‌اند. امضاکنندگان خواهان اجرای مقاوله‌نامه ایمنی در معادن از سوی پاکستان هستند.

به گفته فعالان کارگری، متاسفانه تمامی احزاب سیاسی و دولت فعلی ضد کارگر هستند. آنها نه تنها با کنوانسیون‌های طرفدار کار مخالفت می‌کنند بلکه از اجرای مصوبات قانونی قبلی نیز طفره می‌روند.

دولت از تنظیم و ثبت معادن زغال‌سنگ و شاغلان آن کوتاهی کرده است. همچنین هیچ اقدامات سختگیرانه در زمینه ایمنی برای دستگاه‌های اجرایی در نظر گرفته نشده است تا چه رسد به اینکه در تجهیزات ایمنی برای نیروهای امدادی و بازرسان سرمایه‌گذاری کند.

اخبار

کمبود مصالح ساختمانی در انگلیس

میزان ساخت‌وساز در انگلیس در ماه می‌رشد خارق‌العاده‌ای را تجربه کرد که ناشی از افزایش تقاضا برای خانه‌های نوساز بود، اما بر اساس داده‌های جدید، کمبود شدید عرضه می‌تواند فعالیت این بازار را در طولانی‌مدت محدود کند.

به گزارش فولاد ایران، شرکت‌های ساختمانی همچنین از کمبود گسترده مصالح ساختمانی خبر داده‌اند. کمبود مصالح ساختمانی ممکن است در کوتاه‌مدت بر فعالیت ساخت‌وساز اثر منفی بگذارد. ساخت‌وساز تجاری دومین بخشی بود که بهترین عملکرد را داشت و فعالیت آن بهترین شرایط را از آگوست ۲۰۰۷ تاکنون داشت.

حمایت چین از تقاضای کلوخه سنگ‌آهن

پرمیوم کلوخه سنگ‌آهن در امسال قدرت غیرمعمولی داشته، تقاضای انعطاف‌پذیر و عرضه محدود، انتظارات رکود فصلی شدید در ۳ماهه دوم را کاهش داده است. آخرین پرمیوم نرخ ۴سنت رشد روزانه داشته ۵۶ سنت ثبت شد.

به گزارش فولاد ایران، سیاست‌های زیست‌محیطی چین در امسال میلادی از تقاضای کلوخه سنگ‌آهن حمایت زیادی داشت چون کارخانه‌ها برای کاهش آلاینده‌ها مجبور به استفاده بیشتر از کلوخه و گندله سنگ‌آهن شدند. فعالان بازار انتظار دارند محدودیت‌های تولید باقی بمانند زیرا دولت محلی در تانگشان چین قصد دارد کیفیت هوا را بهبود بخشد و این شهر را از لیست ۱۰ شهر آلوده چین در امسال حذف کند.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان هرمزگان:

تمام تلاش مان را برای حمایت از تولید انجام خواهیم داد

در دیدار مدیرعامل فولاد هرمزگان و چند تن از معاونین و مدیران این شرکت با مدیرکل سازمان حفاظت محیط زیست که به مناسبت فرا رسیدن هفته محیط زیست انجام شد، از فعالیت‌های فولاد هرمزگان تقدیر و بر حمایت همه جانبه از تولید تاکید شد.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در این دیدار با اشاره به نقش حیاتی سازمان حفاظت محیط زیست در ایجاد یک محیط سالم برای آحاد جامعه گفت: ماموریت سازمان حفاظت محیط زیست تمامی حوزه‌های جامعه را شامل می‌شود و این سازمان به نوعی از کل جامعه محافظت می‌کند.

معروفخانی بر نقش اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی این سازمان در جامعه تاکید کرد و گفت: محیط زیست و جامعه پیرامونی ما باید حفظ شود و تلاش کنیم این نعمت‌های الهی برای آیندگان بماند.

وی با اشاره به ارتباطات بسیار نزدیک این سازمان با شرکت‌های صنعتی و تولیدی استان گفت: سازمان محیط زیست یک نهاد نظارتی است و دغدغه‌های این سازمان در حوزه حفظ محیط زیست باید مرتفع شود.

وی ضمن تقدیر و تشکر از مهندس مسیح مدیرکل سازمان حفاظت محیط زیست استان هرمزگان و همکاران ایشان گفت: فصل جدیدی از ارتباطات دو جانبه آغاز می‌شود و ما پروژه‌های مشترکی را با این سازمان در استان شروع خواهیم کرد و این امر در حوزه مسئولیت اجتماعی شرکت فولاد هرمزگان صورت خواهد گرفت که انشاءالله به اطلاع عموم مردم شریف استان هرمزگان خواهد رسید.

در ادامه این دیدار مهندس مسیح از همکاری شرکت فولاد هرمزگان با این سازمان تقدیر کرد و گفت: شرکت فولاد هرمزگان همکاری بسیار نزدیکی با این سازمان دارد و ما تمام تلاش‌مان را برای حمایت از تولید انجام خواهیم داد و بر این اصل اعتقاد داریم که موانع را از سر راه تولید برداریم.

وی با اشاره به فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی فولاد هرمزگان در استان گفت: فعالیت‌های این شرکت زبانزد خاص و عام است و این شرکت عملکرد قابل قبولی را در تمام حوزه‌ها از خود به جا گذاشته است.

خبر

تشکیل ۹۲ پرونده تخلف سیمان در آذربایجان شرقی

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی از تشکیل ۹۲ پرونده تخلفاتی در زمینه عرضه سیمان از ابتدای امسال تاکنون در استان خبر داد و گفت: ارزش این پرونده‌ها ۱۲ میلیارد و ۷۹۷ میلیون ریال است.

به گزارش ایرنا، یوسف پایدار در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه این پرونده‌ها در جریان ۷۷۸ مورد بازرسی از واحدهای عرضه سیمان تشکیل شده است، افزود: در راستای تداوم تشدید اقدامات نظارتی، بازرسان مقیم در محل کارخانه سیمان صوفیان حضور داشته و بر روند تولید، نحوه توزیع و ثبت اطلاعات در سامانه جامع انبار نظارت مستقیم دارند.

وی اظهارکرد: به منظور رصد و نظارت بر فهرست توزیعی اعلام بار شرکت سیمان صوفیان، فهرست‌های توزیعی عمده‌فروشان و صنایع سیمان بر و همچنین رسیدگی به شکایات مردمی در خصوص سیمان، ۵ گروه بازرسی ساماندهی و بر فرآیند یاد شده نظارت مستمر دارند.

پایدار با اشاره به اینکه ثبت نام، صحت سنجی و تایید انبار ۲۴۰ واحد فروشنده مصالح ساختمانی آذربایجان شرقی در سامانه جامع انبار و مراکز نگهداری کالا ظرف یک هفته اجرایی شده است، ادامه داد: پرسنل نظارت و بازرسی در محل سازمان صنعت، معدن وتجارت استان، برای آموزش، ثبت نام، اخذ مدارک و تایید ثبت نام فروشندگان سیمان در سامانه‌های مربوطه حضور دارند.

به گفته وی صدور یا تمدید پروانه کسب برای واحدهای فاقد انبار در استان ممنوع بوده و اتحادیه فروشندگان مصالح ساختمانی ملزم به پیگیری این موضوع است.

پایدار، اعلام باربر اساس لیست اعلامی اتحادیه فروشندگان مصالح ساختمانی در مرکز استان و شهرستان‌های تابعه بر اساس برش‌های استانی تعیین شده از سوی کارخانه سیمان صوفیان را الزامی دانست و یادآور شد: با اخذ فهرست توزیعی عمده فروشان سیمان از جانب شرکت سیمان صوفیان، بازرسان سازمان بر فرآیند توزیع نظارت می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه برابر مصوبات کارگروه تنظیم بازار کشور و استان، موضوع تامین سیمان مورد نیاز استان از سایر استان‌ها به کارخانه سیمان صوفیان ابلاغ شده است، افزود: به منظور رصد فضای مجازی و گرانفروشی در برخی سایت‌های فعال، هماهنگی‌های لازم با دادستانی و پلیس امنیت اقتصادی انجام شده و با متخلفان طبق موازین قانونی برخورد می‌شود.

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن وتجارت آذربایجان شرقی با اشاره به بازرسی از تعداد ۱۹ واحد تولیدی سیمان بر در استان، گفت: میزان دریافتی و مصرفی سیمان در خط تولید واحدهای تولیدی بتن آماده و تیرچه بلوک ازجمله مواردی است که با جدیت دنبال می‌شود.

تهیه سیمان در آذربایجان شرقی در هفته‌های اخیر دشوار شده و نرخ هر کیسه سیمان به بیش از ۵۰ هزار تومان افزای یافته است؛ بروز این وضعیت، انتقاد شهروندان از تولید و توزیع این محصول را سبب شده است.

در همین حال مسئولان نهادهای ذی ربط اعلام کرده‌اند که تزریق مویرگی سیمان به بازار در آذربایجان شرقی ادامه دارد و کمبود این محصول جای نگرانی نیست.

در استان بیش از ۴ میلیون نفری آذربایجان شرقی تنها یک کارخانه سیمان در شهر صوفیان در ۲۵ کیلومتری غرب تبریز وجود دارد.

اشتغال بیش از ۷هزار نفر در معادن سیستان و بلوچستان

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سیستان و بلوچستان گفت: این استان رتبه نخست معادن آنتیموان و رتبه دوم معادن منیزیت کشور را به خود اختصاص داده است.

به گزارش ایرنا، ماندانا زنگنه در نشست بررسی سرمایه‌گذاری معادن سیستان و بلوچستان اظهارکرد: برخی از معادن استان به دلیل ظرفیت‌های بالای ذخایر در رتبه‌های اول و دوم کشوری قرار گرفتند که این نشان‌دهنده ظرفیت بالای معدنی منطقه است.

وی ادامه داد: سیستان و بلوچستان ۳۹۴ معدن شناخته شده دارد که میزان ذخایر قطعی آنها ۱.۱ میلیارد تن برآورد شده و پیش‌بینی می‌شود استخراج اسمی آنها به ۲۸ میلیون تن برسد که می‌تواند برای ۷.۳ هزار نفر اشتغال ایجاد کند.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سیستان و بلوچستان بیان کرد: در حوزه معادن استان ۳.۲ درصد معادن ایران را دارد که ذخایر قطعی آنها ۲.۲ درصد کل ذخایر معادن کشور است همچنین استخراج اسمی آنها ۳.۵درصد میزان کشور را دارد. قرار گرفتن سیستان و بلوچستان در کمربند فلزایی و معدنی جهان که از یوگسلاوی تا پاکستان ادامه دارد و در این راستا وجود معادن به نسبت غنی گشوده و ناگشوده فلزی و سهم بالای استان در برخورداری از این معادن با ذخایرمعدنی نظیر کرومیت، مس، منگنز، سرب و روی، قلع، تنگستن، آنتی موان، طلا و کانسارهای غیرفلزی نظیر تالک، منیزیت، گل سفید، سیلیس، فلدسپات، کائولن و سنگ‌های ساختمانی به‌ویژه گرانیت و همچنین ظرفیت‌های معدنی حوزه تفتان و امکان استقرار کارخانجات چینی و کاشی و سرامیک در محدوده تفتان بخشی از قابلیت‌ها و توانمندی‌های این استان است. شناخت مزیت‌های سرشار معدنی سیستان و بلوچستان و هدایت سرمایه‌ها و منابع به سمت بهره‌برداری و فرآوری آنها و در نتیجه افزایش ارزش افزوده و ایجاد توان رقابتی در بازارهای بین‌المللی ازجمله مهم‌ترین راه‌های رونق تولید و رسیدن به توسعه است. به‌کارگیری ظرفیت‌های بالقوه معادن و حرکت در جهت شکوفایی آن نیازمند زیرساخت‌هایی است که دولت با برنامه‌ریزی منسجم، شناخت ظرفیت‌های هر منطقه و انجام کارهای کارشناسی و سخت در شرایط تحریم‌های بین‌المللی نقش مهمی در فراهم کردن این زیرساخت‌ها داشته است.

جایگاه سیستان و بلوچستان در حوزه معادن قابل توجه بوده که برای بررسی بیشتر این موضوع و نقش معادن این استان در توسعه کشور به بررسی گوشه‌هایی از این نعمت خدادادی و اقدامات در جهت شکوفایی آن می‌پردازیم.

غفلت دولت از گنج نهان خراسان شمالی

گروه معدن

خراسان شمالی یکی از پهنه‌های معدنی ایران عزیز است که اگر دولت یازدهم و دوازدهم کمی به ظرفیت معادن خراسان شمالی توجه داشت می‌توانست این گنج نهان را برای توسعه اقتصاد خراسان شمالی به چرخه درآورد.

به گزارش تسنیم، خراسان شمالی دارای ۲۸ ماده معدنی است و حدود یک سوم از ظرفیت معدنی کشور را در اختیار دارد. در حالی که ظرفیت مواد معدنی استان حدود یک میلیارد تن است اما تا کنون فقط ۱۱ میلیون تن از این میزان برداشت و از حدود ۲۸ ماده معدنی در خراسان شمالی کمتر از انگشتان یک دست برداشت انجام می‌شود.

موضوع عدم استفاده از معادن استان و ظرفیت معدنی خراسان شمالی آنقدر بزرگ و قابل تامل شده که دادگستری استان نیز در این موضوع ورود داشته و رئیس کل دادگستری خراسان شمالی در نشست شورای حفظ حقوق بیت المال با انتقاد از عدم توجه به وضعیت معادن استان، خواستار نگاه ویژه دولت به این بخش شد.

◉ چرا فقط ۲۰۰۰ نفر در معادن خراسان شمالی کار می‌کنند؟

طبق آمارها فقط حدود ۲۰۰۰ نفر در معادن خراسان شمالی مشغول به کار هستند و این آمار برای استانی که حدود یک سوم مواد معدنی کشور را در دل خود جای داده، یک عقب ماندگی جبران‌ناپذیر است.

حجت‌الاسلام اسدالله جعفری، رئیس کل دادگستری خراسان شمالی در باره عدم استفاده زا ظرفیت معادن خراسان شمالی اظهار کرد: دولت باید به بحث معادن ورود نظارتی و اجرایی داشته باشد. در معدن‌های خراسان شمالی و اینکه چه نوع پروانه‌هایی صادر شده، مغایرت‌هایی وجود دارد و میزان عملکردی که وجود دارد نیز باید بررسی شود. وی با اشاره به آمار شاغلان در بخش معدن در استان نیز افزود: آمار اسمی اشتغال به کار در معادن خراسان شمالی ۲۰۰۰ نفر است ولی آمار واقعی رقمی کمتر از این عدد را نشان می‌دهد که این موضوع نیز جای بررسی دارد.

وی گفت: مقدار سرمایه‌گذاری توسط معدنکاران خراسان شمالی هزار و ۳۴۰ میلیارد ریال است و سالانه ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی در این استان استخراج می‌شود که این عدد باید چندین برابر شود.

سازمان زمین‌شناسی به تعهداتش عمل کند

تعهدات معدنی بخش‌های مختلف دولتی یکی از مطالبات همیشگی مدیران استان بوده است و این موضوع تا جایی پیش رفته که حتی عالی‌ترین مقام دولت در استان نیز از عدم انجام آن انتقاد کرده است.

محمد علی شجاعی، استاندار خراسان شمالی چندی پیش در دیدار با مدیران سازمان زمین‌شناسی کشور در این باره اظهارکرد: مطالعه و پردازش پهنه معدنی ۳ هزار کیلومتری با تصویب چهار و نیم میلیارد تومان اعتبار از تفاهمنامه‌های سفر مقام معظم رهبری به استان بود که تا کنون انجام نشده است. استاندار خراسان شمالی با انتقاد از عدم انجام تعهدات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، افزود: سوال بنده از این سازمان این است که اگر سفر مقام معظم رهبری به خراسان شمالی اتفاق نمی‌افتاد آیا این سازمان نباید به وظایف ذاتی خود در استان عمل می‌کرد؟

شجاعی انجام نشدن تعهدات را کوتاهی سازمان کشوری و استان دانست و گفت: تنها مکاتبه اطلاعات ناقص مشکل استان را حل نمی‌کند و سازمان باید تعهدات خود را تعیین تکلیف کند و اطلاعات را پردازش و در اختیار استان قرار دهد.

عکس: روزگار معدن

◉ معدن می‌تواند چه کمکی به اشتغال کند؟

بخش معدن می‌تواند از طریق فراهم کردن موادخام برای تولید، ایجاد اشتغال، ارزش افزوده و درآمدهای مالیاتی رشد و توسعه کشورها را تسریع بخشد. این امر با سیاست‌گذاری‌های صحیح در این بخش از طریق شناخت جایگاه آن در اقتصاد و ارزیابی اثرات آن روی سایر بخش‌های اقتصادی ممکن است.

احمد گریانلو، مدرس اقتصاد دانشگاه‌های خراسان شمالی در این‌باره اظهار کرد: مطالعات اقتصادی نشان می‌دهد کوچک‌ترین معادن که معادن سنگ‌های تزئینی و ساختمانی هستند می‌توانند بین ۲۰ تا ۱۰۰ نفر اشتغال‌زایی مستقیم و غیر مستقیم داشته باشند. با حسابی سر انگشتی از داشته‌های معدنی خراسان شمالی این نتیجه به خوبی حاصل می‌ود که کشف و استخراج سالانه ۲۰ معدن متوسط و بزرگ، می‌توانست رقمی در حدود ۱۰۰۰ تا ۱۰ هزار اشتغال سلانه را برای اقتصاد بیمار خراسان شمالی رقم بزند و این در حالی است که این استان حدود ۴۵ درصد جمعیت بیکار تحصیل کرده دارد.

وی افزود: بر اساس تحقیقات دقیق علمی، میزان رشد ارزش افزوده و صادرات بخش معدن به مراتب بیش از سایر بخش‌های اقتصادی کشور است.یافته‌های مطالعاتی جدید حاکی از آن است که توسعه بخش معدن و صنایع معدنی، کمترین تأثیر را روی بخش کشاورزی و بیشترین تأثیر را روی بخش انرژی دارد و با توجه به وضعیت اقتصادی خراسان شمالی بخش معدن می‌تواند مولد بزرگی برای اقتصاد خراسان شمالی باشد.

گریانلو تصریح کرد: ایران در حاضر حال با داشتن بیش از ۱۲نوع ماده معدنی غیرنفتی با ذخایر حدود ۴۹ میلیارد تن، جزو ۶۱ اول کشور دنیا در زمینه معادن غیر نفتی و فلزات و خراسان شمالی نیز در این بخش تقریبا جزو استان‌های برخوردار است. اما عدم استفاده از این ذخایر و اکتشاف آنها باعث شده هیچ بهره‌ای از معادن خراسان شمالی نداشته باشم.

این مدرس دانشگاه با اشاره به وضعیت نامشخص معدن آلبلاغ اسفراین گفت: در حالی که معدن آلبلاغ با داشتن روی و سنگ‌های ارزشمند می‌تواند بزرگ‌ترین اولویت اقتصادی استان باشد. بیش از ۳ سال است که درگیر بازی‌های مکاتباتی و اداری شده و دلالان به جای مردم از این فرصت بی‌نظیر بهره می‌برند.

با همه آنچه که گفته شد به نظر می‌رسد دولت در سال‌هایی که گذشت ظرفیت عظیم معدنی خراسان شمالی را هم‌چون سایر سرمایه‌های استان نادیده انگاشته و نتوانسته از آن بهره‌برداری و به ثروت استان بیفزاید. گنج نهفته‌ای که می‌توانست هزاران فرصت شغلی ایجاد کند و اینک به درد استان نخورده و شاید در دولت‌های بعدی این گره گشوده شود.

ریزش ۴۰درصدی نیروی کار در صنعت طلای یزد

رئیس اتحادیه طلا و جواهرات یزد با اشاره به ریزش ۴۰درصدی نیروهای صنعت طلای یزد در دوران کرونا خطاب به دولت بعد گفت: اگر دولتی‌ها دیدگاه مثبت نسبت به صنعت طلاسازی داشته باشند و از آن حمایت کنند، به یقین جواب این دیدگاه را خواهند دید.

محمدرضا نوری‌زاده در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: بازار طلا علاوه‌بر کاهش نرخ در شرایط کنونی، در بخش ساخت و توزیع شرایط خوبی ندارند و وضعیت نامساعد است.

وی در خصوص ریزش نیروهای این حوزه نیز گفت: ۴۰درصد کدهای استاندارد در این بخش باطل شده و علاوه بر آن ۷۰۰ کارت صنایع‌دستی و ۹۰۰ کارگاه صنعتی در این بخش فعالیت داشته که حدود ۴۰ درصد آنها تعطیل شده است.

این مسئول با بیان اینکه یزد شهر ملی زیورآلات است، گفت: یزد طرح‌های خاصی در بخش صنایع‌دستی دارد که در دنیا نظیر ندارد و علاوه بر آن عیار ۲۰ طلای یزد نیز در دنیا کم‌نظیر است.

وی گفت: کاش دولت در بخشی از فعالیت‌ها دخالت نمی‌کرد چراکه می‌توانستیم در خصوص برندسازی و توسعه این صنعت بهتر عمل کرده و نسبت به ثبت جهانی این برند نیز اقدام کنیم و گردشگری را نیز در این زمینه توسعه دهیم.

نوری‌زاده با تاکید بر این که مشکلات حوزه طلاسازی وجود دارد، گفت: بارها گفته‌ام که به هیچ عنوان به دنبال خرید طلای آب شده و دسته دوم نروند چرا که خرید طلای آب شده تخصصی است و امکان دارد سرشان کلاه برود.

وی افزود: خرید جواهرات و زیورآلات دسته دوم به علت اینکه هیچ مشخصه‌ای ندارد، منجر شده تا بعضا در برخی از مواقع به جای طلای ذوب شده، نقره آب شده را به مشتری قالب کنند لذا خرید محصولات ساخت شده طلا، بهترین کار است و مردم مطمئن باشند با خرید این زیورآلات ضرر نخواهند کرد.

رئیس اتحادیه طلا با بیان اینکه دولت هیچ حمایتی از صنعت طلا نکرده است، گفت: متاسفانه روی پروانه کسب طلاسازی، وام و تسهیلاتی اعطا نمی‌شود، از طرفی نیاز به تسهیلات ما مختص خرید تجهیزات و ماشین‌آلات نیست چرا که طلاسازی سنتی نیازی به تجهیزات خاصی ندارد، اما نیاز به سرمایه در گردشگری مسئله مهمی است که دولت هیچ حمایتی از آن ندارد. وی خطاب به دولت آینده اظهار کرد: صنعت طلا بسیار قدیمی و اصیل است و در بخش تولید، اشتغال و صادرات می‌تواند منجر به ارزآوری و رونق اقتصادی زیادی شود چرا که کشورهای مجاور خصوصا ترکیه و کشورهای عربی بسیار خریدار و مشتاق طلاهای یزد هستند.

نوری‌زاده با بیان اینکه دولت آینده باید به صنعت طلا اعتماد کند، گفت: اگر دولتی‌ها دیدگاه مثبت نسبت به صنعت طلاسازی داشته باشند و از آن حمایت کنند به یقین جواب این دیدگاه را خواهند دید.

ابطال مجوز احداث معدن کوه ریگ

مجوز احداث معدن کوه ریگ در شهرستان لردگان که موجب خسارت به محیط‌زیست می‌شد و به تهدیدی برای معیشت ۵۰ خانوار عشایری تبدیل شده بود، با پیگیری مهر باطل شد.

به گزارش مهر، معادن به علت قرار گرفتن در ارتفاعات و دل کوه‌ها می‌توانند خسارت‌های قابل توجهی به بخش محیط‌زیست و مرتع‌ها وارد کنند. از طرفی بهره‌برداران این مناطق از جمله عشایر نیز دستخوش خسارت‌های این مناطق می‌شوند.

توسعه معادن سنگ در چهارمحال و بختیاری در سال‌های اخیر خسارت‌های قابل توجهی در بخش طبیعت چهارمحال و بختیاری وارد کرده است. تراشیده شدن کوه‌ها برای برداشتن سنگ موجب مخدوش شدن چهره طبیعت در این استان شده است.

شکل طبیعی بسیاری از کوه‌ها در پی برداشت‌های سنگ لاشه از دست رفته است و احداث جاده‌های خاکی برای دسترسی به این معادن و ورود خودروهای سنگین به این جاده خسارت‌های قابل توجهی به محیط‌زیست و گیاهان مرتعی اطراف معادن وارد کرده است.

در سال ۹۵ توسط یک متقاضی درخواست احداث معدن در کوه ریگ شهرستان لردگان به سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری ارائه شد و پیرو آن نیز یک هکتار از مراتع غنی پلاک «بید حیدر بک» واقع در ارتفاعات کوه ریگ شهرستان لردگان برای احداث معدن سنگ تزئینی از سوی منابع طبیعی واگذار شد.

واگذاری مراتع این منطقه در گام اول موجب اعتراض به این واگذاری توسط بهره‌برداران کوه ریگ و ایجاد مشکلات اجتماعی شد. این واگذاری در زمان علی محمدی مقدم مدیر کل سابق منابع طبیعی و آبخیزداری چهارمحال و بختیاری انجام شد و این واگذاری در حالی انجام شده بود که منطقه دارای پروانه چرا بوده است.

عشایر و مرتع‌داران برای اعلام نارضایتی از این واگذاری نامه نگاری‌های مختلفی با دستگاه‌های مرتبط انجام داده‌اند که تمام نامه‌نگاری‌ها در این سال‌ها بی‌نتیجه مانده و مجوز همچنان باطل نشده بود.

جدا از ایجاد نارضایتی‌ها عشایر و دامداران، فعالان محیط‌زیست و اساتید منابع طبیعی دانشگاه نیز به این واگذاری اعتراض کردند. فعالان منابع طبیعی و اساتید دانشگاه اعلام کردند که کوه ریگ یکی از مراتع غنی و انبوه از گیاهان دارویی خاص است و احداث معدن این رویشگاه را به نابودی می‌کشاند و خسارت‌های قابل توجهی به محیط‌زیست منطقه وارد می‌کند. مهرداد قاسمی، معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری در گفت‌وگو با مهر در مورد آخرین وضعیت احداث معدن در کوه ریگ لردگان توسط یک متقاضی گفت: این متقاضی از سازمان صنعت، معدن و تجارت برای احداث معدن در کوه ریگ پروانه بهره‌برداری گرفته بود.

وی افزود: این متقاضی به دلیل مشکلات اجتماعی نتوانست کار کند و مجوز توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت به دلیل مشکلات شدیدی که داشت باطل شد.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن وتجارت چهارمحال و بختیاری گفت: درخواست صدور مجوز این طرح معدنی بار دیگر توسط متقاضی درخواست داده شد و متقاضی اعلام کرده بود که مشکلات اجتماعی را برطرف می‌کند و پیگیر جاری شدن مراحل دوباره پروانه احداث معدن بود تا کار اکتشاف انجام دهد که دیگر این امر در اختیار سازمان صنعت، معدن وتجارت نبود و باید شورای معادن تصمیم می‌گرفت.

قاسمی تصریح کرد: درخواست متقاضی به شورای معادن اعلام شد و شورای معادن موافقت نکرد. معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن وتجارت چهارمحال و بختیاری تاکید کرد: دلایل عدم موافقت این بود که مشکلات اجتماعی مطرح و گزارش داده شد و تمام اعضا مخالفت کردند.

باطل شدن مجوز احداث معدن موجب شد تا مردم و عشایر منطقه پس از سال‌ها، استرس خطر نابوی مراتع آنها رفع و معیشت آنها حفظ شود.

عشایر از دیر باز در مناطق مختلف چهارمحال و بختیاری اقامت داشته‌اند و به عبارتی حق آب و گل دارند و نباید بدون اطلاع آنها مجوزی در منطقه‌ای اقامت آنها صادر شود که معیشت آنها مورد تهدید قرار گیرد.

صدور مجوزها باید در بررسی‌های کامل با رعایت حقوق عشایر، دامداران و روستاییان توسط کارشناسان یک سازمان در یک منطقه صادر شود تا زمینه ساز ایجاد مشکلات اجتماعی در آینده نشود.

همچنین حفظ منابع طبیعی و محیط‌زیست در اولویت است و نباید به بهانه توسعه و ایجاد اشتغال به منابع طبیعی و محیط‌زیست خسارت وارد کرد چرا که تجربه نشان داده است بسیاری از معادن احداث شده با وجود ایجاد خسارت‌های بالا در محیط‌زیست آورده قابل‌توجهی در بخش اشتغال و توسعه استان نداشته‌اند.

«روزگار معدن» عرضه سیمان در بورس کالا را بررسی کرد

آفت‌زدایی از سیمان

عکس: آیدا فریدی

مرضیه احقاقی

تولید سیمان در رده صنایع مهم و استراتژیک کشور قرار دارد و سرمایه قابل‌توجهی به این صنعت در طول سال‌های گذشته جذب‌شده است.

با این‌وجود، نرخ‌گذاری دستوری در طول سال‌های گذشته و به‌ویژه با توجه به رشد نقدینگی، تاثیر منفی بر عملکرد واحدهای سیمانی به‌جا گذاشته و امکان توسعه را از این صنایع سلب کرده است.

فعالان صنعت سیمان از چندی پیش برای رفع این چالش به‌دنبال عرضه محصول خود در بورس کالا بودند.

این تلاش‌ها به نتیجه رسید و شاهد عرضه سیمان در تالار محصولات صنعتی و معدنی بورس کالای ایران بودیم.

اما این ابتدای راه است و انتظار می‌رود به‌تدریج کل سیمان تولیدشده در کشور در بورس کالا عرضه شود تا بدین‌ترتیب از یک‌سو شفافیت به معاملات این محصول بازگردد و از سوی دیگر از انتقال منافع به دلالان جلوگیری شود.

در همین حال انتظار می‌رود شاهد حذف قیمت‌گذاری دستوری از معاملات سیمان در بورس کالا باشیم.

تلاش سیمانی‌ها به ثمر نشست

عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگو با «روزگار معدن» و با اشاره به عرضه و فروش سیمان در رینگ معاملاتی بورس کالا گفت: چندی پیش شاهد نخستین عرضه سیمان در بورس کالا و استقبال به نسبت خوبی از عرضه این محصول ساختمانی در معاملات بورس کالا بودیم؛ به‌ویژه که حضور خریداران در این بازار رقابتی و هماهنگی برای خرید محصول از این بازار نیازمند زمان است.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان با اشاره به تجربه عرضه سیمان در بورس کالا طی چند سال گذشته و در توضیح موفق نبودن این تجربه گفت: تعیین نرخ مصوب و تداوم نرخ‌گذاری دستوری سیمان در معاملات بورس کالا زمینه شکست عرضه سیمان را در بورس کالا فراهم کرد.

اما اکنون قرار است نرخ پایه عرضه سیمان براساس بهای مصوب این محصول تعیین شود و امکان رقابت برای خرید این محصول وجود داشته باشد. حال انتظار می‌رود در دوران رونق ساخت‌وساز رقابت مثبتی برای خرید این محصول شکل بگیرد. در ادامه و در فصول سرد سال که فعالیت‌های عمرانی از رونق می‌افتند، حتی امکان کاهش نرخ به پایین‌تر از سطح بهای پایه این محصول ساختمانی نیز وجود دارد.

شیخان با تاکید بر شرایط و چالش‌های حاکم بر صنعت سیمان، عرضه این محصول در بورس کالا را گامی مثبت و رو به جلو برای این صنعت دانست و گفت: اگر تمام واحدهای سیمانی بتوانند محصول خود را از طریق این مکانیسم عرضه کنند، می‌توان به رفع برخی از مشکلات حاکم بر این صنعت امید داشت.

به‌علاوه آنکه حضور بخش خصوصی در این رقابت، بسیار کمک‌کننده خواهد بود، چراکه مدیریت در این واحدها اختیار تام دارد و از انعطاف عمل بیشتری برخوردار است.

وی افزود: برگزاری جلسات هماهنگی با بورس کالا و رفع کمبودهای این حوزه ضروری به‌نظر می‌رسد.

در همین حال از شرکت بورس کالا انتظار می‌رود برای طرف‌های خریدوفروش این محصول ساختمانی، امتیازات و تسهیلاتی را در نظر بگیرد تا زمینه رونق این معاملات فراهم شود. سابقه‌ای برای عرضه و فروش سیمان از طریق بورس کالا در جهان وجود ندارد. این محصول برای نخستین‌بار در ایران و از طریق بورس کالا به فروش می‌رسد. در واقع شرایط خاص این صنعت در کشور زمینه این تصمیم و تغییر را فراهم کرده است.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان اظهارکرد: این صنعت درحال‌حاضر با چالش دیگری مبنی بر انتقال این محصول از یک استان با ظرفیت تولید بالا به سایر استان‌ها با ظرفیت تولید پایین و کمبود سیمان روبه‌رو است.

حال انتظار می‌رود در روند کنونی با عرضه این محصول در بورس کالا، این چالش برطرف شود. البته همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد مکانیسم جدید خریدوفروش سیمان مزیت‌های دیگری نیز به‌دنبال دارد ازجمله آنکه زمینه بازگشت شفافیت به معاملات سیمان را فراهم خواهد کرد. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر محدودیت‌هایی که در چند ماه گذشته برای جابه‌جایی سیمان میان استان‌ها ایجادشده بود، گفت: درحال‌حاضر ستاد تنظیم بازار اعلام کرده که دیگر جابه‌جایی این محصول مانعی ندارد. به‌علاوه آنکه اگر در منطقه‌ای شاهد کمبود سیمان باشیم، واحدهای تولیدی که در منطقه معین آن استان هستند، موظفند رفع این کمبودها را در اولویت قرار دهند.

این دست اقدامات و محدودیت‌ها هیچ نتیجه مثبتی به‌دنبال ندارد. درواقع این استراتژی‌ها و محدودیت‌ها در دهه ۶۰ دنبال شده اما با نتیجه مثبتی همراه نبوده‌اند. بنابراین انتظار می‌رود درباره این‌گونه استراتژی‌های اشتباه تجدیدنظر شود.

شیخان در پایان و در پاسخ به سوالی مبنی بر تأثیر ورود سیمان به بورس کالا بر صادرات این محصول گفت: براساس تجربه‌ای که داریم، اگر نرخ فروش داخلی مناسب شود، قیمت‌های صادراتی هم به‌تبع آن بهتر خواهد شد و بدین‌ترتیب فروش خارجی این محصول نیز رونق خواهد گرفت.

امن‌ترین بستر برای معامله

حسین چهرگانی، مدیرعامل شرکت سیمان پیوند گلستان در گفت‌وگو با «روزگار معدن» و در ارزیابی نخستین عرضه سیمان در بورس کالا گفت: بورس کالا مطمئن‌ترین بستر برای فروش کالاست. کشف نرخ در فضایی شفاف و همچنین وجود سازکار تجاری مشخص و براساس استانداردهای بین‌المللی از مهم‌ترین امتیازات عرضه سیمان در بورس کالاست؛ بنابراین این اقدام در مجموع مثبت ارزیابی می‌شود. به‌علاوه آنکه امید می‌رود با وجود معامله سیمان در چنین بستری امکان حضور دلالان کم‌رنگ شود؛ یعنی امکان سوءاستفاده افرادی که از نرخ مصوب واحدهای تولیدی و بازار بهره می‌جویند، حذف می‌شود. وی در ادامه افزود: بخش خصوصی نیز تمایل به عرضه محصولات خود از طریق بستر بورس کالا دارد. بر همین اساس نیز انتظار می‌رود در عرضه‌های آتی شاهد حضور واحدهای سیمانی متعلق به بخش خصوصی باشیم. این فعال صنعت سیمان اظهارکرد: صنعت سیمان در طول سال‌های اخیر با ابرچالش نرخ‌گذاری دستوری روبه‌رو بوده که ضربه‌های غیرقابل جبرانی را به این صنعت وارد کرده اما در همین شرایط، تهاجمی جدید علیه این صنعت شکل‌گرفته و فعالان این صنعت را به گران‌فروشی یا برنامه‌ریزی برای در پیش گرفتن مسیر صنعت فولاد و بر هم زدن بازار متهم می‌کنند. این درحالی است که رابطه میان بهای سیمان و فولاد در دنیا مشخص و استاندارد است. در حالت عادی نرخ فولاد باید حدود ۷ برابر بهای فروش سیمان باشد؛ در حالی‌که فولاد در کشور ما در موقعیت کنونی با قیمت‌های حتی تا ۳۰ برابر گران‌تر از سیمان به فروش می‌رسد.

به‌علاوه آنکه صنایع سیمانی آرزو دارند درصدی از قدرت چانه‌زنی یا هماهنگی واحدهای فولادی را داشتند تا محصول تولیدی خود را با بهای منطقی به فروش برسانند. درصد افزایش بهای سیمان در طول سال‌های اخیر و در مقایسه با تورم حاکم بر کشور بسیار محدود گزارش شده است.

درواقع از مقایسه این آمار و ارقام این‌طور برداشت می‌شود که صنعت سیمان با چالش سرکوب قیمتی روبه‌رو شده است و امکان بازسازی یا تداوم حیات خود را از دست می‌دهد. این سیاست با منافع ملی انطباق ندارد؛ بنابراین اگر مسیری باز شود تا نرخ سیمان منطقی و امکان پوشش دادن نرخ این محصول ساختمانی فراهم شود، از آن استقبال خواهیم کرد.

چهرگانی در پاسخ به سوالی مبنی بر چگونگی تسهیل حضور سیمانی‌ها در بورس کالا گفت: مراحل پذیرش این محصول ساختمانی در بورس کالا مشخص است، واحدهای سیمانی برای عرضه محصول خود از این بستر اقدام کرده‌اند و انتظار می‌رود این مسیر تسهیل شود.

این فعال صنعت سیمان در پایان خاطرنشان کرد: متاسفانه در مواردی شاهد انتشار گزارش‌هایی مغرضانه و غیرکارشناسی درباره صنایع سیمان هستیم. در این گزارش‌ها سیمانی‌ها متهم به دریافت یارانه از سوی دولت می‌شوند و با اتکا به این موضوع، تلاش این واحدها برای افزایش قیمت، خطا و سودجویی خوانده می‌شود. این درحالی است که تمامی صنایع از یارانه و حمایت‌های دولتی بهره‌مند هستند و حتی امتیازات ویژه‌تری در مقایسه با سایر صنایع به سیمانی‌ها اعطا نمی‌شود. به‌علاوه آنکه بهای فروش گاز در سال جاری بیش از ۱۰۰ درصد افزایش‌یافته است. در همین حال، واحدهای سیمانی ناچار هستند قطعات، تجهیزات و لوازم یدکی موردنیاز خود را با قیمت‌های بالایی خریداری کنند. به‌عنوان مثال، بهای خرید آجرنسوز در ۲ سال اخیر بیش از ۱۰ برابر افزایش‌یافته است. نرخ فروش برخی دیگر از محصولات مصرفی این صنعت رشد قابل‌توجهی داشته‌اند. در همین حال، ارزش جایگزینی این واحدها باید موردتوجه قرار گیرد. واحدهای سیمانی برای استمرار تولید به هزینه‌کرد و حفظ ماشین‌آلات خود نیاز دارند و با توجه به نرخ دلار، واحدهای سیمانی باید هزینه قابل‌توجهی را برای این موارد پرداخت کنند. در چنین شرایطی، صنعت سیمان با توجه به نرخ این محصول قدرت تولید خود را از دست می‌دهد و بدین‌ترتیب از میزان تولید آن کاسته می‌شود.

سخن پایانی

فعالان صنعت سیمان چندی است برای ورود این محصول ساختمانی به بورس کالا تلاش می‌کنند. انتظار می‌رود ورود سیمان به رینگ معاملاتی بورس کالا مقدمه‌ای بر حذف قیمت‌گذاری دستوری این محصول ساختمانی باشد. واحدهای سیمانی کشور در چند سال اخیر و تحت‌تاثیر نرخ پایین این محصول با چالش‌های عمده‌ای در مسیر فعالیت خود روبه‌رو شدند. در چنین فضایی، ورود سیمان به بورس کالا، نقطه عطفی برای این صنعت با قدمت حدود ۹۰ ساله است. امید می‌رود فروش سیمان در رینگ معاملاتی بورس کالا از مسیر اصلی خود خارج نشود و با حضور گسترده شرکت‌های سیمانی در این بستر شاهد رفع چالش‌ها و کمبودهای حاکم بر این حوزه باشیم.

رئیس تصفیه آب و پساب شرکت فولاد مبارکه:

حفظ محیط زیست، تفکر حاکم در فولاد مبارکه است

رئیس تصفیه آب و پساب شرکت فولاد مبارکه اصفهان گفت: شرکت فولاد مبارکه اصفهان با درک اهمیت محیط‌زیست و کمبود منابع آبی در کشور، ضمن تاسیس شبکه جمع‌آوری و هدایت پساب و تامین بخش قابل توجهی از آب مورد نیاز از این طریق، نقش انکارناپذیری نیز در افزایش سطح بهداشتی و ارتقا کیفیت محیط‌زیست اطراف خود ایفا کرد.

محسن ستاری در گفت‌وگو با ایراسین اظهار کرد: یکی از رویکردهای شرکت فولاد مبارکه اصفهان در دوران شکوفایی و توسعه خود، همگرایی صنعت با محیط‌زیست و توجه به مسئولیت‌های اجتماعی بوده است.

وی افزود: یکی از الزامات این همگرایی تحلیل محیط بیرونی و کلان شرکت، شناسایی تهدیدها و فرصت‌های پیش روی صنعت، توجه به کلان روندها (Mega Trend) و الگو برداری از بهترین عملکردها است که ماحصل آن اتخاذ سیاست‌های زیست‌محیطی است که در این مدت برای فولاد مبارکه اصفهان تعیین شده است.

رئیس تصفیه آب و پساب شرکت فولاد مبارکه اصفهان ادامه داد: به همین دلیل این شرکت بر اساس امکانات در دسترس خود موفق شده است شرایطی را ایجاد کند که با وجود کمبود شدید منابع آبی، بتواند تولید خود را افزایش دهد. ستاری درباره تصفیه آب و پساب در شرکت فولاد مبارکه اصفهان نیز خاطرنشان کرد: این شرکت از ابتدای راه‌اندازی خود با تفکر حفظ محیط‌زیست فرآیندهای خود را طراحی و راهبری کرده است. برای مثال فولاد مبارکه اصفهان سعی کرده تا تصفیه پساب‌های تولیدی را به منظور بی‌خطرسازی و استفاده مجدد پساب‌ها به منظور آبیاری فضای سبز و پوشش گیاهی خود به عنوان نخستین رویکرد زیست‌محیطی به انجام برساند. همین امر باعث شده تا حجم فضای سبز این شرکت ۲.۵ برابر استانداردی باشد که برای یک فضای صنعتی الزام‌آور شده است. وی ادامه داد: با توجه به اهمیت پساب و شرایط موجود، در مقطعی به این نتیجه رسیدیم که فرآیند تصفیه پساب خود را ارتقا دهیم و استفاده بهتری از منابع در اختیار داشته باشیم به همین دلیل فرآیند خود را از حالت «دفع آلاینده» به «استفاده مجدد پساب‌ها» ارتقا دهیم. ایجاد تصفیه‌خانه واحدهای گالوانیزه، ورق رنگی و قلع اندود نیز از دیگر اقدامات انجام شده است که بر اساس آن موفق شدیم پساب‌های تولید شده را دوباره تصفیه و برای آبیاری فضای سبز استفاده کنیم.

رئیس تصفیه آب و پساب شرکت فولاد مبارکه اصفهان تصریح کرد: پس از انجام اقدام‌های مشابه تصمیم گرفته شد تا فناوری پیشرفته تصفیه آب و پساب بررسی شده و تصفیه خانه‌ها ارتقا پیدا کند. بر این اساس ظرفیت تصفیه‌خانه‌ها و کیفیت آب خروجی افزایش یافت.

ستاری ادامه داد: پس از اینکه سیستم تصفیه پساب صنعتی و بهداشتی ارتقا داده شد، سرمایه‌گذاری عظیمی روی فرآیندهای تکمیلی و فرآیندهای پیشرفته تصفیه پساب نیز انجام شد. در اینجا فولاد مبارکه اصفهان دو رویکرد «تامین منابع آبی جدید و پایدار از طریق تصفیه پساب شهری» و دوم «ارتقا سیستم‌های تصفیه پساب بهینه شده» را دنبال کرد. در همین راستا سیستم‌های با فناوری بالا (High tech) مانند اسمز معکوس و آلترافیلتریشن نصب شد که در افزایش سطح کیفی پساب نقش موثری ایفا کرد.

وی تصریح کرد: علاوه بر اقدامات متعددی که در این حوزه انجام شده شرکت فولاد مبارکه اصفهان در راستای تامین آب مورد نیاز، در ۵ شهرستان اطراف خود شبکه هدایت و جمع آوری پساب ایجاد کرد و تصفیه خانه‌های شهری موجود در این مناطق را نیز ارتقا بخشید. رئیس تصفیه آب و پساب شرکت فولاد مبارکه اصفهان افزود: پیش از این اقدام به دلیل وجود چاه‌های جذبی، محیط‌زیست اطراف آلوده می‌شد بنابراین با تاسیس این شبکه، سطح بهداشتی محیط‌زیست منطقه به طور قابل توجهی افزایش یافت. این مسئله علاوه بر افزایش سطح بهداشتی منطقه، با ایجاد یک منبع آب پایدار برای شرکت فولاد مبارکه اصفهان وابستگی این شرکت به حوزه آبی زاینده رود را نیز کاهش داد.

ستاری خطرنشان کرد: درحال‌حاضر بخش قابل توجهی از آب مورد نیاز فولاد از طریق تصفیه و بازچرخانی آب تامین می‌شود که علاوه بر تاثیرات مثبت زیست محیطی، هزینه تولید را نیز کاهش داده است.

یادداشت

امنیت معاملات مسکن بالا می‌رود

حسین کرمی
کارشناس معاملات کالایی
کارگزاری بانک مسکن

درحال‌حاضر عموم معاملات مسکن از طریق بازار خارجی و بنگاه‌ها انجام می‌شوند. همین تک‌قطبی بودن بازار نیز دست املاکی‌ها را در کنترل بازار مسکن باز می‌گذارد؛ در همین حال شاهد دریافت کارمزدهای قابل‌توجه از سوی املاکی‌ها هستیم.

چنانچه این معاملات همزمان به بورس کالا نیز وارد شوند، نواقص موجود پوشش داده می‌شود، چراکه معاملات در این بازار براساس دستورالعمل و قوانین پیش می‌رود. به‌علاوه آنکه بازار از حالت تک‌قطبی خارج خواهد شد.

در چنین شرایطی حتی انتظار می‌رود بنگاه‌های معاملاتی نیز نرخ کارمزدهای خود را متعادل کنند.

در همین حال باید خاطرنشان کرد ورود این معاملات به بورس کالا، زمینه شفافیت هرچه بیشتر معاملات را فراهم می‌کند و امنیت معامله را افزایش می‌دهد. درواقع تمام مرحله عرضه تا خرید، قانونی و مدون پیش می‌رود؛ بنابراین درمجموع می‌توان اینطور اذعان کرد که خریدوفروش مسکن در رینگ معاملاتی بورس کالا، مزیت‌ها و نقاط مثبت متعددی دارد. بدون تردید ورود معاملات مسکن به رینگ معاملاتی بورس کالا زمینه رشد قیمت‌ها را فراهم نمی‌کند، چراکه قرار نیست معاملات کاذبی در این بازار شکل بگیرد؛ یعنی معاملات واقعی هستند و ریسکی متوجه این بازار نیست. براساس قانون درحال‌حاضر هم افراد حقیقی و هم حقوقی، امکان عرضه مسکن در بورس کالا را دارند اما شرایط عرضه سخت است. لازمه عرضه مسکن در بورس کالا، ارائه ضمانتنامه بانکی است و مراحل اداری دشواری دارد؛ بنابراین افراد حقیقی درحال‌حاضر تمایلی به عرضه ملک خود در بورس ندارند. البته این سخت‌گیری‌ها با هدف مشخصی اجرایی شده تا بازار رونق یابد و در همین زمان نقاط ضعف آن مشخص شود؛ یعنی در مرحله نخست و تا تکمیل و بهبود شرایط عرضه مسکن در بورس کالا، ترجیح بر این است که طرف‌های عرضه شرکت‌های بزرگ یا وابسته به دولت باشند و به مرور زمان، شرایط عرضه مسکن برای افراد حقیقی هم تسهیل خواهد شد.

خبر

رکوردشکنی تولید در فولاد امیرکبیر کاشان

با همت و تلاش تمام نیروهای تولیدی و پشتیبانی واحدهای نورد سرد و اسیدشویی و با تکیه بر توان داخلی و همچنین برنامه‌ریزی و مدیریت فرآیندها که در انسجام و کارگروهی تجلی یافته، رکورد ماهانه تولید در خطوط این شرکت شکسته شد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد امیرکبیر کاشان، شهرام عالی‌وند، مدیرعامل شرکت فولاد امیرکبیر کاشان با اعلام این خبر، افزود: در واحد نورد سرد، رکورد تولید در اردیبهشت‌ماه با تولید ۲۱ هزار و ۶۶ تن محقق شد و این در حالی است که رکورد ماهانه قبلی واحد نورد سرد به میزان ۲۱ هزار و ۵۶ تن در فروردین ۱۴۰۰ به ثبت رسیده بود.

وی در ادامه به رکورد جدید خط اسیدشویی نیز اشاره کرد و گفت: رکورد ماهانه جدید خط اسیدشویی در اردیبهشت‌ماه به میزان ۲۲ هزار و ۱۰۹ تن به ثبت رسید که نسبت به رکورد قبلی این خط که به میزان ۲۲ هزار و ۸۴ تن در آذر ۹۹ تحقق یافته بود، افزایش قابل‌ملاحظه‌ای داشته است.

مدیرعامل شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در پایان اظهار امیدواری کرد در پرتو عنایت حق‌تعالی و تلاش تمامی همکاران، روند افزایش تولید شرکت تداوم یابد و دستیابی به رکوردهای جدید تولید محقق شود تا همواره بتوانیم در مسیر تعالی و بهبود مستمر گام برداریم.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۲۳ خرداد ۱۴۰۰ ● ۲ ذی‌القعده ۱۴۴۲ ● ۱۳ ژوئن ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۶۲۴

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - **نمابر:** ۸۸۷۱۳۷۳۰ - **پیامک:** ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - **نمابر آگهی‌ها:** ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: شرکت چاپ رواق روشن مهر

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

معرفی برترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری

برترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری تا ابتدای خردادماه ۱۴۰۰ اعلام شد.

به گزارش سنا، سامانه هوشمند رتبه‌بندی صندوق‌های سرمایه‌گذاری پردازش اطلاعات مالی پارت، بر اساس آخرین اطلاعات مربوط به پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۰، برترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری را مشخص کرد.

براساس این گزارش، صندوق‌های سرمایه‌گذاری آسمان خاورمیانه سبدگردان آسمان، سپهر اندیش نوین تامین سرمایه نوین و تجربه ایرانیان کارگزاری بانک آینده به ترتیب رتبه اول تا سوم گروه صندوق‌های مختلط را به خود اختصاص داده‌اند.

گروه صندوق‌های سهامی نیز شاهد رتبه اول تا سوم صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک پیشتاز سبدگردان انتخاب مفید، آسمان یکم سبدگردان آسمان و افق ملت تامین سرمایه ملت بود.

صندوق‌های کاریزما، کاردان و نگین سامان نیز بهترین‌های گروه صندوق‌های سرمایه‌گذاری بادآمد ثابت معرفی شدند.

دو تغییر مهم در سازمان بورس

انتشار صورت‌های مالی سازمان بورس و اوراق بهادار برای مشاهده عموم و همچنین فراخوان این سازمان برای صدور مجوز تاسیس شرکت کارگزاری دو تغییر مهم در این سازمان است.

به گزارش ایسنا، سازمان بورس فراخوانی را به منظور صدور مجوز تأسیس شرکت کارگزاری صادر کرده است، درواقع به موجب اختیارات حاصله از بندهای ۲ و ۶ مادهٔ ۷ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذر ماه سال ۱۳۸۴ و به منظور توسعه و تقویت جایگاه نهادهای مالی در بازار سرمایه و ارائه خدمات بهتر به سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه، با توجه به تقاضای فعالان بازار سرمایه در خصوص تاسیس شرکت کارگزاری، دستورالعمل صدور مجوز تأسیس و فعالیت کارگزاری در تاریخ دهم خردادماه ۱۴۰۰ به تصویب هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

بر این اساس، همه متقاضیان تأسیس شرکت کارگزاری می‌توانند درخواست‌های خود را بر اساس دستورالعمل مذکور جهت بررسی به سازمان بورس و اوراق بهادار ارسال کنند. در این راستا متقاضیان تأسیس شرکت کارگزاری از تاریخ ۲۲ خردادماه می‌توانند درخواست و مدارک مورد نیاز را به دبیرخانه سازمان بورس و اوراق بهادار ارسال کنند.

تغییر مهم دیگر در سازمان بورس و اوراق بهادار، انتشار صورت‌های مالی این سازمان برای نخستین مرتبه است.

به گفته محمدعلی دهقان دهنوی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، در راستای ارتقای شفافیت، صورت‌های مالی سازمان برای نخستین بار برای عموم مردم و فعالان بازار منتشر خواهد شد.

بدین ترتیب، در چند روز آینده صورت‌های سازمان برای نخستین بار منتشر خواهد شد و از این طریق فعالان بازار، نهادهای مالی، اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند گزارش سازمان عملکرد آن را مشاهده کنند. با این اقدام، سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مانند هر نهاد عمومی دیگری که باید اصل شفافیت را رعایت کند، عملکرد مالی‌اش در عملکرد دید و قضاوت عموم مردم قرار خواهد گرفت و در این ساختار بر میزان شفافیت بازار سرمایه افزوده خواهد شد.

کمک بورس برای کاهش قطعی برق

مدیرعملیات بازار برق بورس انرژی ایران در رابطه با گواهی ظرفیت و احداث نیروگاه برق توضیحاتی ارائه داد.

محمود کریمی در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، در رابطه با گواهی ظرفیت بیان کرد: گواهی ظرفیت طبق تعریف قانونی‌اش تعهد تدارک یک کیلو وات ظرفیت مطمئن نیروگاهی به مدت نامحدود است، با نظر به این که هر ورق برگه گواهی ظرفیت واحدش کیلووات است.

وی افزود: بازار گواهی ظرفیت بورس انرژی متشکل از بازار اوراق گواهی ظرفیت نقدی و سررسید شده به اضافه گواهی ظرفیت آتی است، گواهی ظرفیت نقدی و سر رسید شده، برای آن دسته از نیروگاه‌هایی داده می‌شود که به مرحله تولید و بهره‌برداری رسیده‌اند، درحال‌حاضر برقشان در حال تولید و در مدار شبکه برق کشور در حال مصرف است.

مدیرعملیات بازار برق بورس انرژی ایران اظهار کرد: اوراق گواهی ظرفیت منتشر می‌شود و این گواهی تدارک یک کیلووات ظرفیت مطمئن نیروگاهی به مدت نامحدود، را تعهد می‌کند.

محمود کریمی در پاسخ به این پرسش که گواهی ظرفیت چگونه می‌تواند به تولید برق کمک کند؟ تشریح کرد: در وضعیت فعلی و برای تامین مالی بخش نیروگاهی کشور و تعادل عرضه و تقاضای برق در کشور، باید به سراغ گواهی ظرفیت آتی برق برویم.

وی افزود: گواهی ظرفیت آتی به این صورت است که سرمایه‌گذار بخش خصوصی در خواست می‌دهد، که یک نیروگاه با ظرفیت مشخص تاسیس کند و با توجه طرحی که ارائه می‌دهد و با مکانیزم‌هایی که در این بین وجود دارد، به آنها اجازه داده می‌شود، اوراق گواهی ظرفیت منتشر کنند و این اوراق متناسب با ظرفیتی است که می‌خواهند نیروگاه تاسیس کنند.

مدیرعملیات بازار برق بورس انرژی ایران اظهار کرد: به طور مثال یک سرمایه‌گذار بخش خصوصی می‌خواهد، یک نیروگاه ۲۰۰ مگاواتی تاسیس کند، حال بنا به مکانیزم‌هایی که وجود دارد، به آنها اجازه داده می‌شود، اوراق منتشر کنند، به صورت فرضی به اندازه ۱۵۰ مگاوات اوراق گواهی ظرفیت آتی منتشر کنند.

کریمی تشریح کرد: از طریق انتشار اوراق گواهی ظرفیت آتی، خریداران مجاز، اقدام به خرید این اوراق می‌کنند، پس طبیعتا برای سرمایه‌گذار بخش خصوصی که تمایل به احداث نیروگاه دارد، این روش تامین مالی مناسب است.

مدیرعملیات بازار برق بورس انرژی ایران تصریح کرد: از طریق این اوراق تامین مالی برای نیروگاه‌ها اتفاق می‌افتد و سرمایه‌گذار بخش خصوصی هم اقدام به تاسیس نیروگاه می‌کند.

مسیر ورود سرمایه‌گذاران خارجی به بورس

گروه معدن

عکس: آیدا فریدی

اوایل اردیبهشت‌ماه اعلام شد به سرمایه‌گذاران خارجی که مبلغ ۲۵۰ هزار دلار (یا معادل آن ارزهای دیگر موردقبول بانک مرکزی) را با خرید سهام یا دیگر محصولات در بازار سرمایه سرمایه‌گذاری کنند مجوز اقامت ۵ ساله تعلق می‌گیرد. اگرچه این خبر در ابتدا در نظر برخی فعالان بازار سرمایه به شوخی شبیه بود، اما بهانه‌ای شد تا بورس نیوز در گفت‌وگویی با بهادار بیژنی مشاور رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در امور بین‌الملل، سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه کشورمان را زیر ذره‌بین بگذارد. در ادامه مشروح گزارش را می خوانید:

◉ در مورد وضعیت سرمایه‌گذاری خارجی در بورس تهران توضیح دهید و در حال حاضر چه تعداد سرمایه‌گذار خارجی در بورس تهران فعالیت دارند؟

یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی که در چند سال گذشته در دستور کار سازمان بورس و اوراق بهادار قرار داشته، بیشتر بین‌المللی شدن بازار سرمایه ما بوده که البته جذب سرمایه‌گذاران خارجی در بورس تهران فقط بخشی از این برنامه محسوب می شود و مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی در نهادهای مالی بازار سرمایه ما، فعالیت شرکت‌های بین‌المللی در بازار سرمایه ما، بالا رفتن استانداردهای این بازار و... هم جزو همین برنامه هستند. در چند سال گذشته تحولاتی در بازار سرمایه ما رخ‌داده که در بین‌المللی شدن بازار سرمایه ما هم بسیار مؤثر بوده است. در حوزه جذب سرمایه‌گذاران خارجی شاهد رشد قابل‌توجهی بوده‌ایم. از زمان اجرایی شدن برجام تا زمان خروج آمریکا از برجام، حضور سرمایه‌گذاران خارجی در بازار سرمایه ما تقریبا ۳ برابر شد. البته بعدازآن هم شیب جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه ما افزایشی بود، ولی دلیل اصلی این اتفاق، عمدتا رشد شاخص بورس بود. طبق آمارها در پایان فروردین‌ماه ۱۴۰۰ حدود ۵ هزار میلیارد تومان ارزش سبد سرمایه‌گذاری خارجی در بورس تهران (سرمایه‌گذاری در سهام و اوراق بدهی) بوده است. تعداد سرمایه‌گذاران خارجی در بورس و فرابورس نیز تا پایان فروردین‌ماه ۲۷۰۵ شخص حقیقی و ۹۳۹ شخص حقوقی بوده که درمجموع ۳۶۴۴ کد بورسی خارجی در بورس و فرابورس داریم و این تعداد از فعالان خارجی بورس کالا و بورس انرژی کاملا جداست. بخش دیگری از فرآیند بین‌المللی شدن بازار سرمایه، میزان مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی در تأسیس نهادهای مالی است. برای مثال چند شرکت رتبه‌بندی در بازار سرمایه با مشارکت خارجی‌ها تأسیس‌شده است. مهم‌ترین تحول بین‌المللی در تاریخ بازار سرمایه ما، عضویت عادی ایران در فدراسیون بورس‌های بین‌المللی(IOSCO) در آذرماه ۱۳۹۷ و داشتن حق رای در این فدراسیون بین‌المللی بود. همان‌طور که مستحضر هستید اعضای IOSCO بیش از ۹۵ درصد بازارهای سرمایه جهان را در بیش از ۱۰۵ حوزه اجرایی، تنظیم و نظارت می‌کنند. IOSCO با ۳ هدف اصلی حمایت از سرمایه‌گذاران، ایجاد بازارهای منصفانه و کارآ و شفاف و نیز کاهش ریسک‌های سیستمیک سرمایه‌گذاری در بازارهای سرمایه است. بین‌المللی شدن بازار سرمایه بیش از آنکه برای سرمایه‌گذاران خارجی منفعت به همراه داشته باشد، به نفع سرمایه‌گذاران داخلی است. البته قبل از عضویت در این کمیسیون بین‌المللی هم خود را ملزم به رعایت استانداردهای جهانی می‌دانستیم؛ ولی با حضور پررنگ در IOSCO این تعهد جدی‌تر شد. استانداردها و سیاست‌های IOSCO بسیار جدی است و توسط تمام اعضا رعایت می‌شود و برای عضویت در IOSCO باید به‌تمامی مقررات و دستورالعمل‌های این فدراسیون پایبند بود و به همین دلیل هم تأکیددایم که عضویت در IOSCO تحولی بزرگ برای بازار سرمایه ما بود. بعدازاین اتفاق، ارتباطات بین‌المللی بازار سرمایه ما به‌جای محدود شدن در چند موافقت‌نامه دوجانبه، به موافقت‌نامه‌های چندجانبه MMOU رسید. علاوه بر این باید یادآوری کنم که بعد از اجرای برجام، استقبال سرمایه‌گذاران خارجی از بازار سرمایه ما به‌شدت افزایش یافت. در فرصتی که بعد از خروج آمریکا از برجام داشتیم، تلاش شد بسترهای قانونی برای سرمایه‌گذاری خارجی توسعه یابد و سازمان بورس و اوراق بهادار در این فرصت موفق شد دستورالعمل آیین‌نامه سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین مشارکت خارجی‌ها در تأسیس نهادهای مالی را بازبینی و اصلاح کند. با این اصلاح و بازبینی، فرآیند حضور سرمایه‌گذاران خارجی در بازار سرمایه کشورمان تسهیل شد. برای مثال صدور کد بورسی برای سرمایه‌گذاران خارجی مستقیما به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی ارجاع داده شد. یا در مورد دستورالعمل مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی در تأسیس نهادهای مالی همچون یک شرکت سبدگردان یا تأمین سرمایه و... مقررات شفاف‌تر و جامع‌تری تدوین شد. در چند سال گذشته، سعی شده علاوه بر همکاری‌های بازار سرمایه در چارچوب مقررات بین‌المللی IOSCO، روی بازارهای سرمایه کشورهای همسایه هم به‌عنوان بازار هدف تمرکز شود تا با این بازارها هم وارد روابط ۲ جانبه شویم و در سازمان بورس با حدود ۲۰ نهاد ناظر و بورس، موافقت‌نامه دوجانبه امضا کردیم. البته ایجاد روابط بین‌المللی کارآ و قوی و مؤثر با ۲۰ بازار سرمایه خارجی، نیازمند صرف انرژی وقت و منابع بسیار است و شاید تمام این ۲۰ بازار سرمایه، جزو بازارهای هدف ما نباشند. به همین دلیل تلاش شد تمرکزمان بر بازارهای هدف باشد. درنتیجه این کار با چند بورس خارجی ازجمله بورس‌های آلمان، هند، یونان چین و عراق توافقنامه دوجانبه امضا کردیم. انتخاب هر یک از این بورس‌ها نیز دلایل خاص خود را داشته است. برای مثال انتخاب بازار سرمایه آلمان این بود که در مقطعی، بیش از ۵۰ درصد سرمایه‌گذاران خارجی بورس تهران را (ازلحاظ ارزش سبد سرمایه‌گذاران) آلمانی‌ها تشکیل می‌دادند. این اعتماد سرمایه‌گذاران آلمانی به بازار سرمایه ما، مسئولان سازمان بورس را بر آن داشت که با امضای توافقنامه‌ای دوجانبه با بازار سرمایه آلمان، فعالیت این سرمایه‌گذاران را در بازار سرمایه ایران تثبیت کنیم.

امضای توافقنامه همکاری با بازار سرمایه هند نیز در سال ۱۳۹۶ و با چین در خرداد ۱۳۹۷ انجام شد و برای امضای موافقت‌نامه با هند و چین و بعضی مقامات ناظر خارجی دیگر، نیاز به تائید برخی وزارتخانه‌ها و نهادها ازجمله وزارت امور خارجه و وزارت اقتصاد آن کشور بود.

◉ در حال حاضر، سرمایه‌گذاران کدام کشور بیشترین سرمایه‌گذاری را در بازار سرمایه ما انجام داده‌اند؟

کشورهای اروپایی و کشورهای همسایه بیشترین میزان سرمایه‌گذاری را در بورس تهران داشته‌اند اما؛ نکته اینجاست که با توجه به اولویت‌ها، ترجیح دادیم به‌جای ارتباطات متعدد و کم‌عمق با بازارهای سرمایه دیگر کشورها، ارتباطات عمیق‌تری با کشورهایی که اقبال بیشتری به بازار سرمایه ما نشان داده‌اند، برقرار کنیم.

یکی دیگر از اقداماتی که در راستای بین‌المللی شدن بازار سرمایه ما انجام شد، همکاری با نهادهایی بود که بیشترین وابستگی و ارتباط را با این حوزه دارند. برای مثال می‌توان به سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران و وزارت خارجه اشاره کرد. برای مثال در چارچوب همکاری با وزارت امور خارجه، مهرماه ۱۳۹۹ یک کارگاه آموزشی برای کارشناسان اقتصادی وزارت امور خارجه برگزار شد و کارشناسان اقتصادی وزارت امور خارجه در کشورهای مختلف در این کارگاه حضور داشتند. در مقطعی هم همکاری‌هایی با سازمان خصوصی‌سازی داشتیم و... . معتقدیم برای بین‌المللی شدن بازار سرمایه، باید با نهادهای مرتبط همکاری داشت.

◉ اخیرا اعلام شد به سرمایه‌گذارانی که در بازار سرمایه کشورمان سرمایه‌گذاری کنند، مجوز اقامت ۵ ساله اعطا خواهد شد. این خبر چقدر اثرگذار خواهد بود؟ اصولا اعطای اقامت کشورمان آن‌قدر جذابیت دارد که بابت آن، سرمایه‌گذاری کنند؟ به نظرتان این مجوز برای چه اشخاصی و از چه کشورهایی جذابیت خواهد داشت؟

این طرح از دو جنبه قابل‌بررسی است؛ یک جنبه اینکه چه تعداد از افراد خارجی ممکن است درخواست اقامت در کشورمان را ارائه کنند و دومین نکته، تأثیر مثبت پیام این طرح به سرمایه‌گذاران خارجی است که کشور ما برای سرمایه‌گذاران خارجی، ارزش قائل است. به‌هرحال شاید برخی شرکای خارجی ما نسبت به نگاه حاکمیت ایران به سرمایه‌گذاران خارجی اطلاعی نداشته باشند و با این طرح، پیام خوشامدی به سرمایه‌گذاران خارجی خواهیم داد. فعلا این طرح از طریق رسانه‌ها و... اطلاع‌رسانی شده، اما برای بررسی آماری تأثیر اعطای اقامت ۵ ساله به سرمایه‌گذاران خارجی و ۴ نفر از اعضای خانواده آن‌ها به ازای سرمایه‌گذاری ۲۵۰ هزار دلاری در بازار سرمایه ما، باید کمی صبر کرد. قطعا اعطای مجوز اقامت ۵ ساله در ایران برای بعضی سرمایه‌گذاران خارجی جذاب خواهد بود؛ چراکه با دریافت این مجوز، محدودیتی در ورود و خروج به کشورمان را نخواهند داشت و نیازی نیست که هر بار، ویزا دریافت کنند. ضمن اینکه برای بعضی از کشورهای همسایه، دریافت مجوز اقامت در ایران هم موضوع جذابی است و باید دید استقبال از این طرح به چه میزان خواهد بود.

◉ این طرح برای افغان‌هایی که سال‌هاست در کشور ما زندگی می‌کنند و مشکلاتی برای مجوز اقامت دارند نیز جذاب خواهد بود؟

همسایگان ما جزو جامعه هدفی هستند که برای شیوه‌نامه اعطای اقامت ۵ ساله کشورمان در نظر گرفته‌شده‌اند کمااینکه در حال حاضر هم تعدادی از دوستان افغان در بازار سرمایه ما سرمایه‌گذاری کرده‌اند. اما به‌هرحال حداقل سرمایه‌گذاری ۲۵۰ هزار دلار خواهد بود و هر شخصی که شرایط ذکرشده در شیوه‌نامه را داشته باشند، می‌توانند درخواست‌های خود را ارائه کنند.

◉ یکی از دغدغه‌های سرمایه‌گذاری در کشور ما، انتقال سرمایه خواهد بود. با توجه به تحریم‌ها و محدودیت نقل‌وانتقال ارز، سرمایه‌گذاران خارجی چطور می‌توانند سرمایه وارد کشور ما کنند یا بعد از فروش، پول خود را از کشور ما خارج کنند؟

بعد از خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌ها علیه ایران، در اردیبهشت ۱۳۹۷، مشکلاتی در این خصوص داشتیم، ولی سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشور ما حتی بعدازاین تاریخ افزایش هم داشته است برای مثال اگر اسفند سال ۱۳۹۹ را با فروردین سال ۱۴۰۰ مقایسه کنیم مشاهده می‌کنید که تعداد سرمایه‌گذاران خارجی در کشورمان حدود ۱.۳۳ درصد رشد داشته است که رقم قابل‌توجهی است. اگرچه سازمان بورس نقشی در چگونگی نقل‌وانتقال پول سرمایه‌گذاران خارجی ندارد اما آنچه مشاهده می‌شود. این است که به‌هرحال پول به طرق مختلف وارد می‌شود. قطعا مشکلات و چالش‌هایی بر سر راه وجود دارد اما با قاطعیت می‌گویم که انتقال پول سرمایه‌گذاران خارجی داخل کشور در حال انجام است، اما در مورد خروج پول سرمایه‌گذاران خارجی از کشور؛ توصیه همیشگی ما به سرمایه‌گذاران خارجی بالأخص آنهایی که حجم سرمایه‌گذاری بالاتری دارند، این است که حتما برای سرمایه‌گذاری‌های خود در کشورمان درخواست مجوز به سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران ارائه کنند. این مجوز در چارچوب حمایت و تشویق سرمایه‌گذاران خارجی بسیار مهم است؛ چون با این مجوز به آنها سند اعطا خواهد شد که توسط وزیر اقتصاد امضاشده است و در آن ذکرشده که سرمایه‌گذاران خارجی امکان خروج اصل سرمایه و سود سرمایه‌گذاری‌های خود از کشور را خواهند داشت و دولت ایران متعهد می‌شود ارز موردنیاز برای خروج سرمایه‌های سرمایه‌گذاران خارجی را تأمین می‌کند. اگر هم سرمایه‌گذاران خارجی قصد استفاده از شیوه‌نامه اعطای مجوز اقامت ۵ ساله در ایران به سرمایه‌گذاران خارجی را داشته باشند، راه ثبت این درخواست از طریق سازمان سرمایه‌گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران است. مطابق ماده ۱۴ شیوه نامه اعطای مجوز اقامت ۵ ساله در ایران به سرمایه‌گذاران خارجی، سرمایه گذاران خارجی می توانند چنانچه قصد استفاده از وجوه ماده ۷ این شیوه‌نامه (همان ۲۵۰ هزار دلار) را در چارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاران خارجی و آیین‌نامه اجرایی آن داشته باشند، می‌توانند با طی تشریفات قانونی، اقدام و از مزایای قانونی آن بهره‌مند شوند. نکته اینجاست که درصورتی‌که سرمایه‌گذاران خارجی مجوز فیپا را دریافت کنند، حتی در سخت‌ترین شرایط ارزی کشور، دولت ما خود را موظف به تأمین ارز موردنیاز برای آن‌ها می‌داند. کما اینکه در سال‌هایی که مشکلات ارزی داشتیم (مثل سال ۹۷) دولت ما ارز موردنیاز سرمایه‌گذاران خارجی که مجوز فیپا را داشتند تأمین کرد.

▣ کلام پایانی

در نظر داشته باشید که برای تزریق نقدینگی از منابع صندوق توسعه ملی به میزان حدود هزار میلیارد تومان چند ماه فعال بازار سرمایه با چالش مواجه بودند حال‌آنکه ارزش سبد سرمایه‌گذاران خارجی در بازار سرمایه حدود ۵ هزار میلیارد تومان است و در صورت تمرکز بیشتر برای حوزه به‌راحتی می‌توان به جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی در بازار سرمایه از بسیاری از مشکلات این بازارهاست. با تغییر دولت آمریکا و روی کار آمدن بایدن، بسیاری از نگرانی‌هایی که در مورد سیاست خارجی و روابط بین‌المللی دریایی کشورمان وجود داشت برطرف شد و فارغ از آنکه مذاکرات وین به چه نتیجه‌ای خواهد رسید، نگرانی بابت رفتارهای غیر دیپلماتیک رئیس‌جمهور سابق آمریکا برطرف شد. البته این نگرانی فقط مختص به ایران نبود و بسیاری از کشورهای دنیا بابت رفتارهای غیر دیپلماتیک و مداخله‌های ترامپ نگران بودند.برای مثال بعد از تحریم‌های ظالمانه علیه ایران سفیر امریکا در یکی از کشورها با شرکت‌های مختلفی که در ایران سرمایه‌گذاری‌های انجام داده بودند تماس گرفته بود و اعلام کرده بود که اجازه همکاری با ایران را ندارند که این دخالت و این حرکت‌های غیر دیپلماتیک بی‌سابقه بود. خوشبختانه فشارها در محیط بین‌المللی علیه ما کاهش‌یافته و مذاکراتی برای احیای برجام در جریان است.کاهش این نگرانی‌ها تحول بزرگی برای بازار سرمایه ما بوده است که نوع آثار مثبت آن را هم مشاهده می‌کنیم و بعد از پایان دولت ترامپ ما در بازار سرمایه شاهد حضور ۳ هیئت خارجی بودیم و بازار سرمایه ما به سمت هرچه بیشتر بین‌المللی شدن پیش می‌رود.

ضمن اینکه در حال حاضر هم بازار سرمایه ما نسبت به سنوات قبل وضعیت بهتری در فضای بین‌المللی دارد و در فضای بین‌المللی بازار سرمایه ما بازار کاملا شناخته‌شده‌ای است. فراموش نکنید که برای عضویت عادی در ISCO حدود ۱۳ سال پیگیری و مذاکره جدی صورت گرفت. جالب اینجاست که بدانید عضویت عادی بازار سرمایه ما در ISCO در آذرماه ۱۳۹۷، یعنی چند ماه بعد از خروج آمریکا از برجام صورت گرفت. این اتفاق نشان از قابلیت‌ها و پتانسیل‌های بازار سرمایه ما، دارد.

ارزش بازار سرمایه ما در مقطعی به حدود ۳۰۰ میلیارد دلار رسیده بود که این رقم حتی در بین بازارهای سرمایه جهانی هم بسیار بااهمیت است. ارزش روزانه معاملات این بازار هم رقم قابل‌توجهی است. بازار سرمایه ما در سال‌های اخیر رشد قابل‌توجهی داشته و این موضوع برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی هم بسیار حائز اهمیت است.

حذف قیمت‌گذاری دستوری، در دستور کار

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری، آسیب‌های زیادی را به اقتصاد کشور از جمله بازار سرمایه وارد کرده است، گفت: حذف قیمت‌گذاری دستوری به پیشنهاد کمیسیون اقتصادی مجلس و گزارش‌های انجام شده در جلسه کمیته فرعی سران قوا مورد بحث قرار گرفته است که در جلسه قبلی سران قوا هم درخواست‌هایی در این زمینه ارائه شد و قرار است به زودی موضوع حذف قیمت‌های دستوری در اقتصاد کشور که کاملا اثر منفی آن در بازار سرمایه مشهود است در دستور کار قرار بگیرد.

به گزارش ایرنا، محمدرضا پورابراهیمی به اقدامات انجام شده برای بهبود وضعیت بازار اشاره کرد و افزود: در بازار سهام بعد از قرار گرفتن شاخص بورس بر مدار نزولی، اقدامات زیادی برای بهبود وضعیت معاملات در دستور کار قرار گرفت تا بتوان از این طریق کمکی را برای کاهش هیجان‌های ایجاد شده در بازار و بازگشت به مدار صعودی کنیم.

وی اضافه کرد: برخی از تصمیمات از طریق شورای‌عالی بورس و همچنین به واسطه مجموعه سران قوا اتخاذ شد که این موضوع نشان‌دهنده تداوم حمایت مسئولان ارشد کشور نسبت به معاملات بورس و بهبود وضعیت این بازار است.

پورابراهیمی خاطرنشان کرد: اجرای این تصمیمات و اقدامات می‌تواند تا حدودی اعتماد سهامداران را برای سرمایه‌گذاری دوباره در این بازار بازگرداند که از این طریق شاهد ورود حجم گسترده‌ای از نقدینگی‌های سرمایه‌گذاران به بورس خواهیم بود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه در این میان کمیسیون اقتصادی مجلس نسبت به وضعیت حاکم در بازار و ضرر و زیان‌های اعمال شده به سهامداران بی‌تفاوت نبوده است، اظهار کرد: کمیسیون اقتصادی مجلس بعد از تشکیل جلسات متعدد و بررسی وضعیت بازار، تصمیم‌گیری‌های لازم را برای کاهش جو ایجاد شده در بازار اتخاذ و اقدامات متعددی را در دستور کار قرار داد. وی اظهار کرد: همچنین در کنار اجرای مجموعه این اقدامات از سوی نهادهای مختلف، اکنون برخی دیگر از تصمیم گیری‌ها در دستور کار قرار دارد که به زودی جزییات آن از سوی سران قوا و دیگر مسئولان اعلام خواهد شد.

پورابراهیمی افزود: بحث قیمت‌گذاری دستوری، نخستین اقدامی است که می‌تواند آسیب‌های زیادی را به روند بازار وارد کند، این امر باعث شده است تا به طور جدی پیگیر جلوگیری از اجرای آن باشیم.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس به حذف قیمت‌گذاری دستوری در اقتصاد کشور اشاره و بیان کرد: این موضوع به پیشنهاد کمیسیون اقتصادی مجلس و گزارش‌های انجام شده در جلسه کمیته فرعی سران قوا مورد بحث قرار گرفته است.

وی ادامه داد: در جلسه قبلی سران قوا هم درخواست هایی در این زمینه ارائه شده است و قرار است به زودی موضوع حذف قیمت‌های دستوری در اقتصاد کشور که کاملا اثر منفی آن در بازار سرمایه مشهود است در دستور کار قرار بگیرد.

پورابراهیمی خاطرنشان کرد: حذف قیمت‌گذاری به عنوان مهم‌ترین تصمیم برای بهبود وضعیت بازار تلقی می‌شود که با حذف آن می‌توان اثر مثبت آن را در معاملات بورس دید و شاهد روزهای بهتری در این بازار باشیم.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: حذف قیمت‌گذاری دستوری یکی از محورهای مهمی است که همیشه مطالبه سهامداران بوده است؛ بنابراین کمیسیون اقتصادی پیگیری این موضوع را در اولویت برنامه‌های خود قرار داده است تا بتوان هر چه زودتر شاهد ریشه کن شدن آن در کشور باشیم.

وی سهامداران را مورد خطاب قرار داد و گفت: سهامداران نسبت به وضعیت بازار سهام آسوده خاطر باشند، ما از هیچ اقدامی برای جبران ضرر و زیان‌های اعمال شده خودداری نمی‌کنیم.

پورابراهیمی اظهار کرد: در ابتدا باید فضای روانی در حوزه بازار سهام مدیریت شود و بعد از آن از طریق کاهش هیجان‌های ایجاد شده می‌توان روزهای خوبی را در معاملات بازار سرمایه شاهد باشیم.